

**«Қазақстан тұрғын үй компаниясы»
АҚ**

2023 жылғы 30 маусымда аяқталған
алты айға қысқартылған аралық
аудиттелмеген қаржылық есептілік

Мазмұны

Қысқартылған аралық қаржылық ақпаратты шолып тексеру бойынша тәуелсіз аудиторлардың қорытындысы

Пайда немесе залал және өзге де жиынтық табыс туралы қысқартылған аралық есеп 5

Қаржылық жағдай туралы қысқартылған аралық есеп 6

Ақша қаражатының қозғалысы туралы қысқартылған аралық есеп 7-8

Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы қысқартылған аралық есеп 9

Қысқартылған аралық қаржылық есептілікке ескертпелер 10-49

«КПМГ Аудит» жауапкершілігі
шектеулі серіктестік
Қазақстан, А25D6Т5, Алматы,
Достық д-лы, 180,
+7 (727) 298-08-98

Товарищество с ограниченной
ответственностью «КПМГ Аудит»
Казахстан, А25D6Т5, Алматы,
пр. Достык, 180

Қысқартылған аралық қаржылық ақпаратты шолып тексеру бойынша тәуелсіз аудиторлардың қорытындысы

«Қазақстандық тұрғын үй компаниясы» АҚ акционеріне және Директорлар кеңесіне

Кіріспе

Біз 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша «Қазақстан тұрғын үй компаниясы» АҚ қаржылық жағдайы туралы қоса беріліп отырған қысқартылған аралық есебіне және көрсетілген күні аяқталған алты айдағы пайда немесе залал және өзге жиынтық кіріс, меншікті капиталдағы және ақша қаражатының қозғалысындағы өзгерістері туралы тиісті қысқартылған аралық есептеріне, сондай-ақ қысқартылған аралық қаржылық ақпаратқа жасалған (бұдан әрі – «қысқартылған аралық қысқартылған қаржылық ақпарат») ескертпелерге шолып тексеру жүргіздік. Компания басшылығы осы қысқартылған аралық қаржылық ақпаратты 34 (IAS) «Аралық қаржылық есептілік» Қаржылық есептіліктің халықаралық стандартына сәйкес дайындап ұсынуға жауапты болады. Біздің жауапкершілігіміз – жүргізген шолып тексеру негізінде осы қысқартылған аралық қаржылық ақпаратқа қатысты қорытынды шығару.

Шолып тексеру көлемі

Біз шолып тексеруді 2410-шы «Ұйымның тәуелсіз аудиторы жүргізетін аралық қаржылық ақпаратты шолып тексеру» халықаралық шолып тексеру стандартына сәйкес жүргіздік. Шолып тексеру қаржылық мәселелер мен бухгалтерлік есеп мәселелеріне жауап беретін қызметкерлерге сұрау сауалдарды жіберуден, сондай-ақ талдамалық және өзге де шолу шараларын жүргізуден тұрады. Шолып тексеру Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудитпен салыстырғанда жұмыс көлемін едәуір аз, соның салдарынан бізге аудит барысында анықталуы мүмкін барлық маңызды жағдайлардың белгілі болатынына сенімді болуға мүмкіндік бермейді. Соған сәйкес, біз аудиторлық пікір білдірмейміз.

«Қазақстан тұрғын үй компаниясы» АҚ

Қысқартылған аралық қаржылық ақпаратты шолу тексеруі бойынша тәуелсіз аудиторлардың қорытындысы
2-бет

Қорытынды

Жүргізілген шолып тексеру нәтижелері бойынша 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша және көрсетілген күні аяқталған алты ай үшін қоса беріліп отырған қысқартылған аралық қаржылық ақпараттың 34-ші «Аралық қаржылық есептілік» (IAS) Қаржылық есептіліктің халықаралық стандартына сәйкес барлық елеулі аспектілерде дайындалмағаны туралы пайымдауға негіз болатын фактілер табылған жоқ.

Магомедова М. М.
Аудит жөніндегі директор
«КПМГ Аудит» ЖШС
Алматы, Қазақстан Республикасы

2023 жылдың 1 тамызы

Ескертпе	Аудиттелмеген	Аудиттелмеген
	2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге	2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге
Тиімді сыйақы мөлшерлеме әдісін пайдаланып есептелген пайыздық табыс	74,187,299	68,920,352
Өзге пайыздық табыс	6,549,956	6,752,333
Пайыздық шығын	(52,771,713)	(50,788,761)
Таза пайыздық табыс	27,965,542	24,883,924
Комиссиялық табыс	26,938	22,275
Комиссиялық шығын	(213,739)	(332,518)
Таза комиссиялық шығындар	(186,801)	(310,243)
Шетел валютасымен операциялардан түсетін таза табыс/(залал)	4,568,091	(11,412,100)
Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздармен жасалатын операциялардан түскен таза табыс	1,228,979	1,040,122
Берілген кепілдіктерден түскен табыс	850,699	1,401,783
Берілген кепілдіктер бойынша резервтерді ден түскен табыс/(шығын)	(6,099,222)	296,553
Өзге операциялық (шығын)/табыс	(5,898,436)	541,957
Операциялық табыс	22,428,852	16,441,996
Борыштық қаржы құралдарының құнсыздануынан болған залалдарды қалпына келтіруден түскен табыс	702,281	754,469
Қызметкерлерге арналған шығын	(1,435,265)	(1,431,273)
Жалпы және әкімшілік шығын	(825,359)	(718,911)
Салық салынғанға дейінгі пайда	20,870,509	15,046,281
Табыс салығы бойынша шығын	(335,465)	(1,920,956)
Жыл ішіндегі пайда және жалпы жиынтық табыс	20,535,044	13,125,325
Акцияға базалық және бытыраңқы пайда, теңгемен	1,165	744

Басшылық 5-тен 49-ға дейінгі беттерде ұсынылған қысқартылған аралық қаржылық есептілікті 2023 жылғы 1 тамызда мақсұлдады және басшылық атынан оған қол қойылды:

Куздибаев А.Ш.

Басқарма төрағасының м.а.

Салимқұлова Б.Д.

Басқарушы директор

Токтаркожа А.Т.

Бас бухгалтер

Пайда немесе залал және өзге де жиынтық табыс туралы қысқартылған аралық есеп оның ажырамас бөлігі болып табылатын осы қысқартылған аралық қаржылық есептілікке ескертпелермен бірге қаралуы тиіс.

Ескертпе	Аудиттелмеген		
	2023 жылдың 30 маусымы мың теңге	2022 жылдың 31 жетоқсаны мың теңге	
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаты және оның баламалары	9	292,271,568	245,237,171
Банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат	10	69,111,839	68,450,680
Инвестициялық бағалы қағаздар:			
- Пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын өзгертулер	11	2,209,588	2,171,971
- Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын	11	861,169,827	831,077,410
Клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек:			
- Пайда немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын өзгертулер	12	5,711,307	4,523,388
- Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын	12	103,832,160	126,896,750
Қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешек	13	143,954,869	149,258,306
Ағымдағы салық активі		5,321,357	4,459,416
Қаржылық жалгерлік шарттар бойынша табыстауға жататын активтер		2,767,320	4,796,241
Аяқталмаған құрылыс		175,716	175,716
Негізгі құралдар		3,665,898	3,750,885
Инвестициялық меншік		6,614,832	6,659,688
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер		146,078	188,510
Өзге активтер		1,462,470	1,502,309
Активтер жиыны		1,498,414,829	1,449,148,441
МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Борыштық шығарылған бағалы қағаздар	14	810,100,602	780,249,653
Басқа да тартылған қаражат	15	239,136,346	235,715,688
Мемлекеттік субсидиялар	16	143,631,853	142,702,544
Болашақ кезеңдердің табыстары және берілген кепілдіктер бойынша резервтер	17	29,602,630	23,770,040
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі		15,632,518	17,503,656
Жарияланған дивидендтер	18(a)	31,275,846	-
Өзге міндеттемелер		5,425,295	6,029,899
Міндеттемелер жиыны		1,274,805,090	1,205,971,480
МЕНШІКТІ КАПИТАЛ			
18			
Акционерлік капитал		193,432,016	193,432,016
Эмиссиялық табыс		12,661	12,661
Акционерлерден сатып алынған меншікті акциялар		(2,597,522)	(2,597,522)
Қосымша төленген капитал		3,389,392	3,389,392
Резервтік капитал		2,734,447	2,734,447
Бөлінбеген пайда		26,638,745	46,205,967
Меншікті капиталдың жиыны		223,609,739	243,176,961
Меншікті капиталдың және міндеттемелердің жиыны		1,498,414,829	1,449,148,441

Қаржылық жағдай туралы қысқартылған аралық есеп оның ажырамас бөлігі болып табылатын осы қысқартылған аралық қаржылық есептілікке ескертпелермен бірге қаралуы тиіс.

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Алынған пайыздық табыс	44,466,812	38,912,815
Төленген пайыздық шығын	(14,849,246)	(15,008,845)
Алынған комиссиялық табыс	30,451	14,496
Төленген комиссиялық шығын	(182,272)	(296,513)
Басқа кіріс/(шығын) бойынша түсім/(шығын)	139,923	(273,751)
Қызметкерлерге төленген шығын	(1,391,317)	(1,364,917)
Төленген жалпы және әкімшілік шығын	(1,076,287)	(1,169,418)
	27,138,064	20,813,867
(Операциялық активтердің (ұлғаюы)/азаюы		
Банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат	21,449	63,270,019
Кезең ішіндегі пайда немесе залалдың құрамында өзгеруі көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	3,431	287
Клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	31,394,698	12,686,239
Қаржылық жалгерлік шарттары бойынша табыстауға жататын активтер	(122,206)	(23,768)
Аяқталмаған құрылыс	(2,015)	(8,368)
Қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешек	7,060,676	8,791,664
Өзге активтер	295,938	(385,624)
Операциялық міндеттемелердің ұлғаюы/(азаюы)		
Мемлекеттік субсидиялар	(436,632)	(1,100,969)
Берілген кепілдіктер бойынша болашақ кезеңдердің табыс	654,029	918,849
Өзге міндеттемелер	(15,578)	1,929
Табыс салығын төлегенге дейін операциялық қызметтен алынған ақша қаражатының таза қозғалысы	65,991,854	104,964,125
Төленген табыс салығы	(59,684)	(59,684)
Операциялық қызметтен ақша қаражатының түсуі	65,932,170	104,904,441

Ақша қаражатының қозғалысы туралы қысқартылған аралық есеп оның ажырамас бөлігі болып табылатын осы қысқартылған аралық қаржылық есептілікке ескертпелермен бірге қаралуы тиіс.

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздарды сатып алу	(47,623,694)	(239,290,895)
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздарды өтеу	29,043,837	338,446,473
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алу	(393,643)	(131,175)
Инвестициялық (тен)/қызмет түскен ақша қаражаты (пайданау)/түсуі	(18,973,500)	99,024,403
ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Борыштық бағалы қағаздар шығарудан түсетін түсімдер	39,339	1,257,977
Төленген дивидендтер	-	(3,622,294)
Қаржылық қызмет/(тен) түскен ақша қаражаты түсуі/(пайданау)	39,339	(2,364,317)
Ақша қаражаты мен оның баламаларының таза ұлғаюы	46,998,009	201,564,527
Ақша қаражатының шамасына және олардың баламаларына айырбас бағамдары өзгерістерінің әсері	42,501	(43,357)
Күтілетін кредиттік шығындар өзгерістерінің ақша қаражаты мен олардың баламаларына әсері	(6,113)	(3,073)
Кезең басындағы жағдай бойынша ақша қаражаты және олардың баламалары	245,237,171	100,684,841
Кезең соңындағы жағдай бойынша ақша қаражаты және олардың баламалары (9-ескертпе)	292,271,568	302,202,938

Ақша қаражатының қозғалысы туралы қысқартылған аралық есеп оның ажырамас бөлігі болып табылатын осы қысқартылған аралық қаржылық есептілікке ескертпелермен бірге қаралуы тиіс.

мың теңге	Акционерлік капитал	Эмиссиялық табыс	Акционерлерден сатып алынған меншікті акциялар	Қосымша төленген капитал	Резервтік капитал	(Жинақталған шығындар)/ бөлінбеген пайда	Барлығы
2022 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалдық	193,432,016	12,661	(2,597,522)	3,389,392	2,734,447	22,833,838	219,804,832
Кезең ішіндегі жалпы жиынтық табыс және пайда	-	-	-	-	-	13,125,325	13,125,325
Кезең ішіндегі пайда және жалпы жиынтық табыс, аудиттелмеген	-	-	-	-	-	-	-
Меншікті капитал құрамында тікелей көрсетілген меншік иелерімен жасалатын операциялар, аудиттелмеген	-	-	-	-	-	(3,622,294)	(3,622,294)
Жарияланған және төленген дивидендтер (18 (а) ескертпе)	-	-	-	-	-	-	-
2022 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша қалдық, аудиттелмеген	193,432,016	12,661	(2,597,522)	3,389,392	2,734,447	32,336,869	229,307,863
2023 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қалдық	193,432,016	12,661	(2,597,522)	3,389,392	2,734,447	46,205,967	243,176,961
Кезең ішіндегі жалпы жиынтық табыс және пайда	-	-	-	-	-	20,535,044	20,535,044
Кезең ішіндегі пайда және жалпы жиынтық табыс, аудиттелмеген	-	-	-	-	-	-	-
Меншікті капитал құрамында тікелей көрсетілген меншік иелерімен жасалатын операциялар, аудиттелмеген	-	-	-	-	-	(31,275,846)	(31,275,846)
Жарияланған дивидендтер (18 (а) ескертпе)	-	-	-	-	-	(8,826,420)	(8,826,420)
Акционерге бөлу (11-ескертпе)	-	-	-	-	-	-	-
2022 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша қалдық, аудиттелмеген	193,432,016	12,661	(2,597,522)	3,389,392	2,734,447	26,638,745	223,609,739

Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы қысқартылған аралық есеп оның ажырамас бөлігі болып табылатын осы қысқартылған аралық қаржылық есептілікке ескертпелермен бірге қаралуы тиіс.

1 Есеп беретін ұйым

(а) Ұйымдастырушылық құрылымы және қызметі

«Қазақстан Тұрғын үй компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Компания») Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі – «ҚРҰБ») 2000 жылғы 20 желтоқсандағы №469 қаулысына сәйкес «Қазақстандық Ипотекалық Компания» ИҰ» АҚ ретінде 2000 жылғы 29 желтоқсанда құрылды. Компанияның негізгі қызметі банктік қарыз операцияларын жүзеге асыруға уәкілетті органның лицензиясы негізінде қарыздар беру болып табылады. Компания сенімгерлік басқару, факторинг, форфейтинг және лизинг операцияларын қосымша жүзеге асыра алады. Компания мынадай қызмет түрлерін жүзеге асыруға құқылы:

- инвестициялық қызмет;
- инвестициялық жобаларды, оның ішінде жергілікті атқарушы органдардың облигацияларын сатып алу арқылы қаржыландыру және іске асыру;
- қаражатты екінші деңгейдегі банктерге шартты орналастыру және өзге қаржы ұйымдарына кредит беру;
- бағалы қағаздарды, оның ішінде облигацияларды шығару және орналастыру;
- жылжымайтын мүлік объектілерін, оның ішінде кейіннен сатып алу құқығымен мүліктік жалдау (жалға алу);
- көп пәтерлі тұрғын үйдің, тұрғын үйдің (тұрғын ғимараттың) құрылысын аяқтауға кепілдік беру, кепілдік беру жағдайы басталған кезде оны пайдалануға қабылдау және тұрғын үйдегі (тұрғын ғимараттағы) үлестерді үлескерлерге беру;
- «Тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес айқындалған уәкілетті ұйымға және тұрғын үй құрылысының мемлекеттік бағдарламалары шеңберінде құрылысты жүзеге асыратын заңды тұлғаларға қарыздар беру;
- халыққа екінші деңгейдегі банктер берген ипотекалық тұрғын үй қарыздары бойынша сыйақы мөлшерлемесінің бір бөлігін субсидиялау.

2021 жылғы 16 ақпанда Компания банктік қарыз операцияларын жүргізуге №4.1.13 банктік лицензия алды.

Компанияның қызметі Қазақстан Республикасының қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігімен реттеледі.

Компанияның заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Z05T3E2, Астана қ., Мәңгілік Ел даңғылы, ғим. 55А.

(б) Акционерлер

2023 жылғы 31 желтоқсандағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания толығымен «Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ-ға («Бас компания») тиесілі. Компанияны түпкілікті бақылайтын тарап Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

(в) Қазақстан Республикасында шаруашылық қызметті жүзеге асыру талаптары

Компания өз қызметін басымдылықты Қазақстан аумағында жүзеге асырады. Соның салдарынан Компания қызметі дамушы нарықтарына сипатты ерекшелігін көрсететін Қазақстан нарығындағы экономикалық және қаржы тәуекелдеріне ұшырайды. Құқықтық база, салық заңнамасы және әкімшілік жүйесі әрі қарай жетілдірілуде, бірақ олар әртүрлі талқылану мүмкіндігіне жол беріп, жиі енгізілетін өзгерістерге ұшырайды, бұл өз қызметін Қазақстанда жүргізетін кәсіпорындар үшін құқықтық және фискалдық жүйелердің өзге кемшіліктерімен жиынтығында қосымша қиындықтар тудырады. Қазақстандық теңгенің құнсыздануы және әлемдік нарықтардағы мұнай бағасының тұрақсыздығы да шаруашылық қызметті жүзеге асыру шарттарының белгісіздік деңгейін арттырады.

Жақында Ресей мен Украина төңірегіндегі тұрақсыз геосаяси жағдай Қазақстандағы экономикалық белгісіздік деңгейін одан әрі арттырды.

2022 жылдың ақпан айында Ресей Федерациясы мен Украина арасындағы қақтығысқа байланысты бірқатар елдер Ресей Федерациясына санкциялар енгізді. Жанжалдың әсері екі елдің экономикалық белсенділігіне ғана емес, жаһандық экономикаға да әсер етеді. Санкцияларды енгізу нәтижесінде әлемнің көптеген елдерінде шикізат пен азық-түлік тауарларының бағасы өсті, ресурстарды жеткізу арасындағы байланыс бұзылды, бағаларға инфляциялық әсер байқалады, сарапшылар әлемдік өнеркәсіп үшін экономиканың салдарын да болжайды.

Ұсынылған қысқартылған аралық қаржылық есептілік Компания басшылығының Қазақстандағы бизнесті жүргізу жағдайларының компанияның қызметі мен қаржылық жағдайына қандай әсер ететініне көзқарасын көрсетеді. Болашақ экономикалық жағдайлардың нақты әсері олардың компания басшылығының бағалауынан өзгеше болуы мүмкін.

2 Есепке алу негіздері

(а) Сәйкестік туралы өтініш

Осы қысқартылған аралық қаржылық есептілік «Аралық қаржылық есептілік» 34-ші ҚЕХС-ке (IAS) сәйкес дайындалды. Осы есептіліктің құрамына 2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдық есепті кезеңнен кейін болған компанияның қаржылық жағдайындағы өзгерістерді оның қызметінің нәтижелеріне түсіну үшін қажетті елеулі оқиғалар мен операцияларды түсіндіретін таңдаулы ескертпелер енгізілді.

Осы қысқартылған аралық қаржылық ақпарат Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары жөніндегі кеңес шығарған Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына (бұдан әрі – «ҚЕХС») сәйкес дайындалған толық жылдық есептілік үшін ашуды талап ететін толық ақпаратты қамтымайды.

(б) Қаржы көрсеткіштерін бағалау қағидалары

Қаржылық есептілік өзгерістері кезең ішіндегі пайда немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарын қоспағанда, нақты шығындар бойынша есепке алу қағидатына сәйкес дайындалды.

(в) Есептік бағалаулар мен пайымдамаларды пайдалану

Осы қысқартылған аралық қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық есеп саясатын қолдануға және қысқартылған аралық қаржылық есептілікте ұсынылған активтер мен міндеттемелердің, кірістер мен шығындардың шамасына әсер ететін кәсіби пайымдауларды, жорамалдарды және есептік бағалауды пайдаланды. Нақты нәтижелер көрсетілген бағалардан ерекшеленуі мүмкін.

Компанияның есеп саясатын қолдану кезінде басшылық қалыптастырған неғұрлым маңызды пайымдаулар және есеп айырысу бағаларына қатысты белгісіздіктің негізгі көздері ескертпелерде сипатталған маңызды пайымдаулар мен жорамалдарды қоспағанда, соңғы жылдық қаржылық есептілікте сипатталғанға ұқсас инвестициялық бағалы қағаздар (11-ескертпе), клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек (12-ескертпе), қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек (13-ескертпе), шығарылған борыштық бағалы қағаздар (14-ескертпе), басқа да тартылған қаражат (15-ескертпе), қаржы активтері мен міндеттемелерінің әділ құны (22-ескертпе).

(г) Функционалдық валюта және есептілікті ұсыну валютасы

Компанияның функционалдық валютасы қазақстандық теңге («теңге») болып табылады, ол Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы бола отырып, Компания жүргізетін операциялар көпшілігінің және оның қызметіне әсер ететін олармен байланысты мән-жайлардың экономикалық мәнін өте жақсы көрсетеді.

Қазақстандық теңге сондай-ақ осы қысқартылған аралық қаржылық есептіліктің деректерін ұсыну валютасы болып табылады.

Көрсетілген жағдайларды қоспағанда, қаржылық ақпараттың барлық деректері тұтас мың теңгеге дейін дөңгелектенді.

(д) Қайта жіктеу

Келесі қайта жіктеулер 2022 жылдың 30 маусымында аяқталған алты айдағы пайда немесе залал және басқа жиынтық кіріс туралы қысқартылған аралық есепте оларды 2023 жылдың 30 маусымында аяқталған алты айдағы деректерді ұсыну форматына сәйкестендіру үшін жасалды:

	2022 жылдың 30 маусымында аяқталған алты айда		
	Алдыңғы есептілікке сәйкес	Қайта жіктеу сомасы	Түзетілген сома
мың теңге			
<i>Пайда немесе залал және басқа жиынтық кіріс туралы қысқартылған аралық есеп</i>			
Басқа пайыздық табыс	7,841,050	(1,088,717)	6,752,333
Өзгерістері кезең ішіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздармен жасалатын операциялардан таза (залал)/пайда	(48,595)	1,088,717	1,040,122

3 Есеп саясатының негізгі ережелері

Компания осы қысқартылған аралық қаржылық ақпаратты жасау кезінде төменде көрсетілген кейбір ерекшеліктерді қоспағанда, 2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілікті жасау кезінде қолданылатын есеп саясатының негізгі ережелерін пайдаланды.

(а) Сенімді басқару

Компания қызметінің бір түрі компания, уәкілетті компания және құрылыс салушы арасында жасалатын кепілдік беру туралы үшжақты шарттар шеңберінде тұрғын үй құрылысының аяқталуына кепілдік беру болып табылады. Кепілдік шартының объектісі тұрғын үй құрылысы жөніндегі уәкілетті Компанияның міндеттемелері болып табылады. Кепілдік жағдайы басталған кезде Компания сенімді басқару туралы шартқа сәйкес басқарушы компанияның дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 100% сенімді басқаруды жүзеге асырады.

Компанияның басқарушы компанияны бақылауы бар-жоғын анықтау үшін басшылық 10-шы «Шоғырландырылған қаржылық есептілік» ҚЕХС-да сипатталған критерийлерді қолданады. Компания инвестициялар объектісін:

- инвестициялар объектісіне қатысты өкілеттіктерге ие болған;
- инвестициялар объектісіне қатысудан түсетін кірістердің өзгеру тәуекеліне ұшырайды немесе осындай кірістер алуға құқылы болған; және
- Компанияның кіріс мөлшеріне әсер ету үшін инвестициялар объектісіне қатысты өз өкілеттіктерін пайдалануға мүмкіндігі бар болған жағдайда ғана басқарады.

Компания инвестициялар объектісін бақылаудың болуын бағалау кезінде барлық фактілер мен жағдайларды қарастырады. Компания фактілер мен жағдайлар жоғарыда көрсетілген үш бақылау элементінің біреуінде немесе бірнешеуінде өзгерістер болған жағдайда, ол инвестиция объектісін бақылай ма, жоқ па, соны қайта бағалауы керек. Инвестициялар объектісін шоғырландыру бақылауды алған күннен бастап жүзеге асырылады және бақылауды жоғалтқан күннен бастап тоқтатылады.

(6) 2023 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданылатын жаңа стандарттар, түсініктемелер мен түзетулер

Бірқатар жаңа стандарттар мен стандарттарға түзетулер 2023 жылдың 1 қаңтарында басталған жылдық кезеңдер үшін күшіне енді, олар Компанияның аралық қысқартылған қаржылық ақпаратына айтарлықтай әсер етпеді:

- Бір мәміленің салдарынан туындайтын активтер мен міндеттемелерге қатысты кейінге қалдырылған салық (12-ші ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер).
- Міндеттемелерді қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді ретінде жіктеу (1-ші ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер).
- «Сақтанлыру шарттары» 17-ші ҚЕХС (IFRS).
- Есеп саясатын ашу (1-ші ҚЕХС (IAS) және 2-ші ҚЕХС бойынша практикалық ұсыныстарға түзетулер).
- Бухгалтерлік бағалауды анықтау (8-ші ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер).

Компания осы аралық қысқартылған қаржылық ақпаратты дайындау кезінде жоғарыда аталған стандарттар мен стандарттарға түзетулерді мерзімінен бұрын қолданбаған.

4 Таза пайыздық табыс

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық табыстар		
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері		
Амортизацияланатын құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	48,109,054	46,976,162
«Кері РЕПО» келісімдері	14,157,641	10,655,144
Клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	7,173,178	8,112,841
Банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат	3,108,687	1,862,614
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	1,633,078	1,310,691
Өзге активтер	5,661	2,900
	74,187,299	68,920,352
Өзге пайыздық табыс		
Қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешек	6,410,214	6,654,693
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	139,742	97,640
	6,549,956	6,752,333
Пайыздық шығын		
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(43,604,508)	(42,207,159)
Басқа да тартылған қаражат	(9,167,205)	(8,581,602)
	(52,771,713)	(50,788,761)
Таза пайыздық табыс	27,965,542	24,883,924

2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айға қаржылық жалдаугерлік бойынша дебиторлық берешек бойынша пайыздық табыстың құрамына 4,030,366 мың теңгеге тең мемлекеттік субсидиялардың амортизациясы енгізілді, аудиттелмеген (2021+2 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай үшін: 4,030,745 мың теңге, аудиттелмеген) (16-ескертпе).

5 Борыштық қаржы құралдарының құнсыздануынан болған шығындарды қалпына келтіруден түскен табыс

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге
Клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек (12-ескертпе)	848,515	608,519
Банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат	181,768	173,102
Ақша қаражаты және олардың баламалары	42,503	(3,073)
Өзге қаржылық активтер	9,319	15,944
Амортизацияланатын құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	(181,298)	529,881
Қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешек (13-ескертпе)	(198,526)	(569,904)
	702,281	754,469

6 Берілген кепілдіктерден түскен табыс

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге
Құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар бойынша комиссиялар	850,590	1,401,517
Қаржылық кепілдіктер үшін комиссиялар	109	266
	850,699	1,401,783

2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде танылған құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар жөніндегі комиссиялар 9-шы «Қаржы құралдары» ҚЕХС бойынша есепке алынатын құрылыс компанияларына қатысты кепілдіктер бойынша алынған комиссиялардың амортизациясы нәтижесінде туындайды.

7 Өзге операциялық (шығын)/табыс

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге
Сатып алынған ұзақ мерзімді бағалы қағаздар бойынша бастапқы дисконтты танудан болған залал (11-ескертпе)	(6,839,436)	(19,447,719)
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтерін тануды тоқтатудан болған залал	(301,293)	(629,234)
Инвестициялық мүлікті жалға беруден болған шығын	(287,257)	(262,442)
Жылжымайтын мүлік объектілерін пайдалануға байланысты таза залал	(181,735)	(204,938)
Берілген қарыздарды бастапқы тану кезінде туындайтын шығын және жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан болған дебиторлық берешек	(67,644)	(41,207)
Клиенттерге берілген кредиттер бойынша бастапқы дисконтты танудан болған залал (12-ескертпе)	-	(8,552,902)
Мемлекеттік субсидияларды пайдаланудан түсетін табыс (16-ескертпе)	1,242,064	29,208,471
Инвестициялық мүлікті жалға беруден түсетін табыс	451,128	376,886
Банктердегі қаражатты мерзімінен бұрын өтеуден түскен табыс	4,178	70,449
Өзге табыс	81,559	24,593
	(5,898,436)	541,957

2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде Компания 32,623,694 мың теңге сомасында жергілікті атқарушы органдардың облигацияларын сатып алды (2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай: 130,158,325 мың теңге (11-ескертпе)). Бастапқы тану кезінде әділ құн мен дисконт түріндегі сатып алу құны арасындағы айырма 6,839,436 мың теңгені (2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай: 19,447,719 мың теңге) құрады, ол баламалы шамада мемлекеттік субсидияны пайдаланумен өтелген.

Компания 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын басқару жөніндегі кеңестің ұсынымдарын ескере отырып, «Елорда құрылыс компаниясы» ЖШС-мен және Астана қаласының әкімдігімен кредитті өтеу мерзімдерін ұзарту жөнінде қосымша келісім жасады. Келісім шарттарының айтарлықтай өзгеруіне байланысты Компания ескі кредитті мойындауды тоқтатты және жаңа қаржы активін таныды. Тиісінше, кредит жылдық 13.25% нарықтық сыйақы мөлшерлемесін пайдалана отырып, қосымша келісім жасалған күні әділ құнына келтірілді, бұл мемлекеттік субсидия есебінен 8,552,902 мың теңге мөлшерінде талаптардың түрленуінің әсерін тануға әкелді (12-ескертпе).

8 Табыс салығы бойынша шығын

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығын	-	-
Бағалау резервінің уақытша айырмалары мен өзгерістерінің туындауы мен қалпына келтірілуі салдарынан кейінге қалдырылған салық активтері/кейінге қалдырылған салық міндеттемелері шамасының өзгеруі	(335,465)	(1,920,956)
Табыс салығы бойынша барлық шығын	(335,465)	(1,920,956)

Есепті кезеңде ағымдағы және кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша мөлшерлеме 20% - ды құрайды (2022 жылы: 20%).

30 маусымда аяқталған алты айға табыс салығы бойынша тиімді мөлшерлеме есебі:

	Аудиттел-меген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың тенге		Аудиттел-меген 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың тенге	
		%		%
Табыс салығын шегергенге дейінгі пайда	20,870,509	100	15,046,281	100
Табыс салығы бойынша қолданыстағы мөлшерлемеге сәйкес есептелген табыс салығы	(4,174,102)	(20)	(3,009,256)	(20)
Бағалы қағаздар бойынша салық салудан босатылған пайыздық табыс	5,099,530	24	1,183,520	8
Құнсызданудан болған салық салынбайтын табыстар/(шегерілмейтін залал)	(1,164,543)	(6)	331,759	2
Өзге шегерілмейтін шығын	(96,350)	-	(426,979)	(3)
	(335,465)	(2)	(1,920,956)	(13)

Пайдаға салынатын салық бойынша шығын аралық есепті кезең үшін салық салынғанға дейінгі пайданың көрсеткішін осы аралық кезеңде толық сомада танылған белгілі бір объектілердің салық әсеріне түзете отырып, басшылықтың бүкіл қаржылық жыл үшін пайдаға салынатын салықтың орташа өлшемді жылдық мөлшерлемесін ең жоғары бағалауына тең мөлшерлемеге көбейту арқылы айқындалған сомада танылады. Осылайша, аралық қысқартылған қаржылық есептіліктегі тиімді салық мөлшерлемесі басшылықтың жылдық қаржылық есептілік үшін тиімді салық мөлшерлемесін бағалауынан өзгеше болуы мүмкін.

9 Ақша қаражаты және оның баламалары

	2023 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)			
	12 айлық күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Барлығы
мың тенге				
ҚР ҰБ-дағы «Ностро» түріндегі шоттар	61,659,145	-	-	61,659,145
Басқа банктердегі «ностро» түріндегі шоттар				
ВВВ кредиттік рейтингі бар	2,862,043	-	-	2,862,043
ВВВ- кредиттік рейтингі бар	137,822	-	-	137,822
ВВ кредиттік рейтингі бар	395,827	-	-	395,827
ВВ- кредиттік рейтингі бар	1,865	-	-	1,865
В кредиттік рейтингі бар	91,056	-	-	91,056
В- кредиттік рейтингі бар	910	-	-	910
Рейтингісі жоқ	51	-	-	51
Құнсыздануға резерв шегерілгенге дейін банктердегі «Ностро» түріндегі барлық шоттар	65,148,719	-	-	65,148,719
Кері РЕПО келісімдері				
ВВВ- тан ВВВ+дейін кредиттік рейтингі бар	227,206,326	-	-	227,206,326
Құнсыздануға арналған резерв шегерілгенге дейін барлық ақша қаражаты мен олардың баламалары	292,355,045	-	-	292,355,045
Залалға бөлінген бағалау резерві	(83,477)	-	-	(83,477)
Ақша қаражатының және олардың баламаларының жиыны	292,271,568	-	-	292,271,568

	2022 жылғы 31 желтоқсан			Барлығы
	12 айлық күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	
мың теңге				
ҚР ҰБ-дағы «Ностро» түріндегі шоттар				
Басқа банктердегі «ностро» түріндегі шоттар	54,814,333	-	-	54,814,333
ВВВ кредиттік рейтингі бар	18,433,204	-	-	18,433,204
ВВВ- кредиттік рейтингі бар	13,650,300	-	-	13,650,300
ВВ кредиттік рейтингі бар	41,376	-	-	41,376
ВВ- кредиттік рейтингі бар	451	-	-	451
В кредиттік рейтингі бар	77,130	-	-	77,130
В- кредиттік рейтингі бар	2	-	-	2
Рейтингісі жоқ	354,219	-	-	354,219
Құнсыздануға резерв шегерілгенге дейін банктердегі «Ностро» түріндегі барлық шоттар	87,371,015	-	-	87,371,015
ВВВ- тан ВВВ+дейін кредиттік рейтингі бар кері РЕПО келісімдері	157,992,173	-	-	157,992,173
Құнсыздануға арналған резерв шегерілгенге дейін барлық ақша қаражаты мен олардың баламалары	245,363,188	-	-	245,363,188
Залалға бөлінген бағалау резерві	(126,017)	-	-	(126,017)
Ақша қаражатының және олардың баламаларының жиыны	245,237,171	-	-	245,237,171

Кредиттік рейтингтер «Standard & Poor' s» рейтингтік агенттігінің стандарттарына немесе басқа да халықаралық рейтингтік агенттіктердің ұқсас стандарттарына сәйкес ұсынылған.

2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша компанияның екі контрагенті бар (2022 жылғы 31 желтоқсан: бір контрагент), олардың үлесіне капиталдың 10%-дан астамы тиесілі. Көрсетілген контрагенттердегі қалдықтардың жиынтық көлемі 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша 61,659,145 мың теңгені құрайды (2022 жылғы 31 желтоқсан: 54,814,333 мың теңге).

2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде Компания Қазақстан қор биржасында контрагенттермен «кері РЕПО» мәмілелерін жасады. Бұл операциялар Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық міндеттемелерімен қамтамасыз етілген. 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша «кері РЕПО» мәмілелері бойынша қамтамасыз ету ретінде әрекет ететін қаржы активтерінің әділ құны 227,206,326 мың теңгені (2022 жылғы 31 желтоқсан: 157,992,173 мың теңге) құрайды, аудиттелмеген.

10 Банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат

	2023 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)			Барлығы
	Кредиттік- құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік- құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік- құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	
мың теңге				
Мерзімді депозиттер				
BBB- кредиттік рейтингі бар	631,059	-	-	631,059
BB кредиттік рейтингі бар *	50,000,000	-	-	50,000,000
	50,631,059	-	-	50,631,059
Қарыздар				
BBB- кредиттік рейтингі бар	18,500,476	-	-	18,500,476
Залал резерві шегерілгенге дейінгі банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат жиыны	69,131,535	-	-	69,131,535
Құнсыздану резерві	(19,696)	-	-	(19,696)
Залал резервін шегергендегі банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат жиыны	69,111,839	-	-	69,111,839

* 2023 жылғы 9 маусымда Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі қазақстандық банктердің біріне болжамы тұрақты BB деңгейінде ұзақ мерзімді рейтинг берді. Бұрын аталған банкке сыртқы кредиттік рейтинг берілмеген.

	2022 жылғы 31 желтоқсан			Барлығы
	Кредиттік- құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік- құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік- құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	
мың теңге				
Мерзімді депозиттер				
BBB- кредиттік рейтингі бар	664,961	-	-	664,961
Рейтингі жоқ	50,013,699	-	-	50,013,699
	50,678,660	-	-	50,678,660
Қарыздар				
BBB- кредиттік рейтингі бар	17,973,500	-	-	17,973,500
Залал резерві шегерілгенге дейінгі банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат жиыны	68,652,160	-	-	68,652,160
Құнсыздану резерві	(201,480)	-	-	(201,480)
Залал резервін шегергендегі банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат жиыны	68,450,680	-	-	68,450,680

Кредиттік рейтингтер «Standard & Poor' s» рейтингтік агенттігінің стандарттарына немесе басқа да халықаралық рейтингтік агенттіктердің ұқсас стандарттарына сәйкес ұсынылған.

Депозит және қарыз қалдықтары мерзімі өткен болып табылмайды.

2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша компанияның контрагенттері болған жоқ (2022 жылғы 31 желтоқсан: бір контрагент), олардың үлесіне капиталдың 10% - дан астамы тиесілі. Көрсетілген контрагенттегі қалдықтың жиынтық көлемі 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша 50,000,000 мың теңгені құрайды, аудиттелмеген (2022 жылғы 31 желтоқсан: 50,013,699 мың теңге).

Компанияда 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша жылдық 10.0% сыйақы мөлшерлемесімен (2022 жыл: жылдық 10.0%) және 2024 жылғы ақпанда өтеу мерзімімен теңгемен мерзімді депозиттер, сондай-ақ жылдық 0.70% сыйақы мөлшерлемесімен (2022 жыл: жылдық 0.70%), 2023 жылдың шілдесінде өтеу мерзімімен АҚШ долларымен депозит бар.

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде Компания қазақстандық банкте жалпы сомасы 50,000,000 мың теңгеге мерзімді депозит орналастырды. Шарттың талаптарына сәйкес депозит өтеу мерзімі басталғанға дейін кез келген уақытта толық немесе ішінара алынуы мүмкін.

11 Инвестициялық бағалы қағаздар

	Аудиттелмеген 2023 жылдың 30 маусымы мың теңге	2022 жылдың 31 желтоқсаны мың теңге
Кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында өзгерістері көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар		
В кредиттік рейтингі бар корпоративтік облигациялар	2,209,588	2,171,971
	2,209,588	2,171,971

	2023 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)			Барлығы
	12 айлық күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік- құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік- құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар				
Қазақстан Республикасы Қаржы Министрлігінің қазынашылық міндеттемелері	1,507,012	-	-	1,507,012
ВВВ кредиттік рейтингі бар корпоративтік облигациялар	12,563,932	-	-	12,563,932
В+ кредиттік рейтингі бар екінші деңгейдегі банктер шығарған корпоративтік облигациялар	10,964,723	-	-	10,964,723
Жергілікті атқарушы органдардың (ЖАО) облигациялары	836,779,752	-	-	836,779,752
Берілген кредиттік рейтингі жоқ корпоративтік облигациялар	-	-	1,117,796	1,117,796
	861,815,419	-	1,117,796	862,933,215
Залалды бағалау резерві	(645,592)	-	(1,117,796)	(1,763,388)
Баланстық құны	861,169,827	-	-	861,169,827

	2022 жылғы 31 желтоқсан			Барлығы
	Кредиттік- құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік- құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік- құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	
мың теңге				
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар				
Қазақстан Республикасы Қаржы Министрлігінің қазынашылық міндеттемелері	1,471,431	-	-	1,471,431
ВВВ кредиттік рейтингі бар корпоративтік облигациялар	7,895,791	-	-	7,895,791
V+ кредиттік рейтингі бар екінші деңгейдегі банктер шығарған корпоративтік облигациялар	10,968,793	-	-	10,968,793
Жергілікті атқарушы органдардың (ЖАО) облигациялары	811,205,689	-	-	811,205,689
Берілген кредиттік рейтингі жоқ корпоративтік облигациялар	-	-	1,117,796	1,117,796
	831,541,704	-	1,117,796	832,659,500
Залалды бағалау резерві	(464,294)	-	(1,117,796)	(1,582,090)
Баланстық құны	831,077,410	-	-	831,077,410

Кредиттік рейтингтер «Standard & Poor's» рейтингтік агенттігінің стандарттарына немесе басқа да халықаралық рейтингтік агенттіктердің ұқсас стандарттарына сәйкес ұсынылған.

Компания 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған есепті кезең ішінде 2024-2025 жылдары өтеу мерзімімен 32,623,694 бірлік мөлшерінде бірлігіне 1 мың теңге бағамен жергілікті атқарушы органдардың облигацияларын сатып алды (аудиттелмеген). Облигациялар бойынша купондық мөлшерлемелер жылдық 0.35% және 4.25%-ды құрайды. Облигациялар жылдық 13.28% -15.14% шегінде нарықтық мөлшерлемелерді пайдалана отырып есептелген 25,784,258 мың теңге (аудиттелмеген) әділ құны бойынша танылды. Бастапқы таңу кезінде дисконт 6,839,436 мың теңгені құрады (аудиттелмеген) және пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы қысқартылған аралық есепте өзге операциялық шығын бөлімінде танылды (7-ескертпе).

2023 жылғы 30 маусымда аяқталған есепті кезең ішінде жергілікті атқарушы органдар облигацияларды 29,043,837 мың теңге көлемінде өтеді (аудиттелмеген). Жергілікті атқарушы органдардың облигацияларын 500,872 мың теңге сомаға мерзімінен бұрын ішінара өтеуге байланысты дисконтты қайта есептеу (аудиттелмеген) мемлекеттік субсидиялар түрінде танылды (16-ескертпе).

ЖАО сатып алған облигацияларының номиналды және әділ құны арасындағы айырмаға 6,839,436 мың теңге мөлшеріндегі дисконт түріндегі залал (аудиттелмеген) осы облигацияларды сатып алу мақсаттары үшін алынған мемлекеттік субсидия бойынша міндеттемелерді 1,242,064 мың теңге сомасында азайту есебінен ішінара өтелді (аудиттелмеген) (16-ескертпе).

2023 жылғы 30 маусымдағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша корпоративтік облигациялар жалпы құны 1,117,796 мың теңге (аудиттелмеген) «Қазақстан Қағазы» АҚ шығарған пайыздық бағалы қағаздар болып табылады. Компания бұл облигацияларды толығымен құнсызданған деп санайды, өйткені Компания эмитенттің қаржылық жағдайын бағалау негізінде осы активтерден болашақ ақша ағындарын күтпейді.

Компания акционердің шешіміне сәйкес есепті кезең ішінде қазақстандық банктің купондық облигацияларын 15,000,000 бірлік мөлшерінде бірлігіне 1 мың теңге бағасымен, жылдық 0.50% купондық мөлшерлемесімен және 2035 жылы өтеу мерзімімен сатып алды. Облигациялар жылдық 12.84% нарықтық мөлшерлемені пайдалана отырып есептелген 3,966,976 мың теңге (аудиттелмеген) әділ құны бойынша танылды, бұл өз капиталындағы бөлінбеген пайда шоттарында кейінге қалдырылған салықтарды шегергенде бастапқы тану кезінде 8,826,420 мың теңге (аудиттелмеген) мөлшерінде дисконтты тануға әкелді.

12 Клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек

	Аудиттелмеген 2023 жылдың 30 маусымы мың теңге	2022 жылдың 31 жетоқсаны мың теңге
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын, жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен кредиттер және ұзақ мерзімді дебиторлық берешек «Елорда құрылыс компаниясы» ЖШС қарызы	50,182,007	47,264,939
Заңды тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	2,862,382	24,292,427
Заңды тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен кредиттер мен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек жиыны	53,044,389	71,557,366
Жеке тұлғаларға берілген ипотекалық кредиттер	42,374,422	49,455,170
Жеке тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	10,174,687	10,728,932
Жеке тұлғаларға берілген ипотекалық кредиттердің және жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің жиыны	52,549,109	60,184,102
	105,593,498	131,741,468
Залалдарға арналған бағалау резерві	(1,761,338)	(4,844,718)
Клиенттерге берілген кредиттер және құнсыздануға арналған резервті шегергендегі амортизацияланған құны бойынша бағаланатын жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан болған ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	103,832,160	126,896,750
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын клиенттерге берілген кредиттер	5,711,307	4,523,388
Клиенттерге берілген кредиттердің жиынтығы және жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	109,543,467	131,420,138

Компания 2023 жылдың 30 маусымында және 2022 жылдың 30 маусымында аяқталған алты айдың ішінде коммерциялық банктерден ипотекалық несие портфолиосын сатып алған жоқ.

Компания 2021 жылдың желтоқсанында «CG Land» ЖШС-не теңгемен деноминацияланған екі траншпен жалпы сомасы 31,100,000 мың теңгеге ұзақ мерзімді кредиттер берді. Кредиттер бойынша номиналды мөлшерлемелер 2028 және 2029 жылдары өтелетін жылдық 1.00% және 11.43%-ды құрайды. Компания міндеттемелердің орындалуын кепілмен қамтамасыз ету ретінде Алматы облысында жалпы ауданы 200 га жер учаскесін қабылдады.

Басшылық шарттарда көзделген ақша ағындары тек осы кредиттер бойынша негізгі соманың өтелмеген бөлігіне («SPPI критерийі») негізгі сома мен пайыздарды төлеу болып табылмайтынын бағалады және оларды «пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша» санатына жіктеді.

Бастапқы тану кезінде осы кредиттердің әділ құны жылдық 23.74% нарықтық пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталған ақшалай қаражаттың барлық болашақ түсімдерінің ағымдағы құны ретінде бағаланды. Бастапқы тану күніне 27,512,212 мың теңге мөлшеріндегі кредиттердің номиналды және әділ құны арасындағы айырма «клиенттерге берілген, пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын кредиттерді бастапқы тану кезіндегі залал» деген бапта пайда немесе залал және өзге де жиынтық табыс туралы қысқартылған аралық есепте танылды.

2022 жылғы желтоқсанда «CG Land» ЖШС 481,548 мың теңге сомасына негізгі қарызды ішінара мерзімінен бұрын өтеді.

Есепті күндегі осы кредиттердің әділ құны жылдық 26.66% нарықтық пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталған ақшалай қаражаттың барлық болашақ түсімдерінің ағымдағы құны ретінде бағаланды.

2022 жыл ішінде компания «Елорда құрылыс компаниясы» ЖШС-мен және Астана қаласының әкімдігімен Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын басқару жөніндегі кеңестің ұсынымдарын ескере отырып, кредитті өтеу мерзімдерін ұзарту жөнінде қосымша келісім жасасты. Келісім шарттарының айтарлықтай өзгеруіне байланысты Компания ескі несиені мойындауды тоқтатып, жаңа қаржы активін мойындады. Тиісінше, кредит жылдық 13.25% сыйақының нарықтық мөлшерлемесін пайдалана отырып, қосымша келісім жасалған күнге әділ құнға келтірілді, бұл мемлекеттік субсидия есебінен 8,552,902 мың теңге мөлшерінде шарттарды өзгертудің әсерін тануға әкелді (16-ескертпе).

2022 жылғы тамыз-желтоқсан аралығында Компания мен «Елорда құрылыс компаниясы» ЖШС арасында негізгі кредиттік шартқа қосымша келісімдер жасалды, соған сәйкес Компания Астана қаласында проблемалық үлестік құрылыс объектілерінің құрылысын аяқтау мақсатында жалпы сомасы 20,000,000 мың теңгеге бірнеше траншея берді. Бастапқы тану кезінде бұл транштар жылдық 13.58%-13.74% шегінде нарықтық сыйақы мөлшерлемелерін пайдалана отырып, әділ құнға келтірілді.

(а) Жеке тұлғаларға берілген ипотекалық кредиттердің және жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің сапасы

Кестеде 2023 жылғы 30 маусымдағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша клиенттерге берілген ипотекалық несиелердің сапасы туралы ақпарат берілген:

	2023 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)				
	12 айлық күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Бастапқы тану кезінде сатып алынған кредиттік-құнсызданған	Барлығы
мың теңге мерзімі өтпеген кемінде 30 күнге мерзімі өткен	41,942,677	1,253,806	4,253,218	208,828	47,658,529
30-89 күнге мерзімі өткен	705,015	385,415	645,766	38,210	1,774,406
90-179 күнге мерзімі өткен	-	684,043	698,369	773	1,383,185
180-360 күнге мерзімі өткен	-	-	784,900	-	784,900
360 күннен астам мерзімі өткен	-	-	447,574	11,192	458,766
	<u>42,647,692</u>	<u>2,323,264</u>	<u>7,303,442</u>	<u>274,711</u>	<u>52,549,109</u>
Залалға бөлінген бағалау резерві	(399,034)	(77,740)	(1,117,136)	(15,736)	(1,609,646)
Баланстық құны	<u>42,248,658</u>	<u>2,245,524</u>	<u>6,186,306</u>	<u>258,975</u>	<u>50,939,463</u>

	2022 жылғы 31 желтоқсан				
	12 айлық күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Бастапқы тану кезінде сатып алынған кредиттік-құнсызданған	Барлығы
мың теңге					
мерзімі өтпеген кемінде 30 күнге мерзімі өткен	46,850,259	1,117,291	3,832,452	176,280	51,976,282
30-89 күнге мерзімі өткен	1,129,442	369,074	536,152	68,152	2,102,820
90-179 күнге мерзімі өткен	-	612,598	429,781	18,678	1,061,057
180-360 күнге мерзімі өткен	-	-	1,233,045	66,740	1,299,785
360 күннен астам мерзімі өткен	-	-	530,416	18,942	549,358
	<u>47,979,701</u>	<u>2,098,963</u>	<u>9,756,646</u>	<u>348,792</u>	<u>60,184,102</u>
Залалға бөлінген бағалау резерві	(626,420)	(100,010)	(3,525,313)	(17,072)	(4,268,815)
Баланстық құны	<u>47,353,281</u>	<u>1,998,953</u>	<u>6,231,333</u>	<u>331,720</u>	<u>55,915,287</u>

2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша сатушыдан кері сатып алудың толық талап ету құқықтары бар кредиттердің баланстық құны 1,989,770 мың теңгені (2022 жылғы 31 желтоқсан: 2,401,145 мың теңге) құрады.

Сатушыдан кері сатып алуды ішінара талап ету құқығына арналған келісімдердің шарттарына сәйкес, осы құқық осы кредиттерді сатып алу күнінде ипотекалық кредиттер бойынша негізгі борыштың жалпы мөлшерінің 20%-ынан аспайды.

Ипотекалық кредиттер бойынша залалдарға және жеке тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешекке бағалау резервін бағалау кезіндегі негізгі жорамалдар мен пайымдаулар

Жеке тұлғаларға берілген ипотекалық кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп төлеу сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек бойынша залалдарға арналған бағалау резервінің мөлшерін айқындау кезінде басшылық пайдаланатын елеулі жорамалдар мыналарды қамтиды:

- PD 12 айлық несие сапасының 1-сатысына жататын сегменттер топтары бойынша 2.5% - 21.6% құрады, несие сапасының 2-сатысына жататын PD lifeTime деңгейі ипотекалық біртекті портфельдің сегменттер тобына байланысты 4.2% - 70.1% құрады;
- 1 және 2-сатылардың біртекті ипотекалық портфелінің сегменттері бойынша LGD деңгейі ипотекалық біртекті портфельдің сегменттеріне байланысты 0% - дан 60,4% - ға дейін құрады.

Жоғарыда келтірілген бағалардың өзгеруі ипотекалық несиелер бойынша шығындар мен жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан ұзақ мерзімді дебиторлық берешекке әсер етуі мүмкін. Мысалы, ағымдағы сәтке келтірілген ақша қаражатының болжамды ағындарының таза құнының шамасы плюс/минус үш пайызға өзгерген кезде ипотекалық кредиттер және жеке тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек бойынша залалға арналған бағалау резервінің мөлшері 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша 1,528,184 мың теңгеге төмен/жоғары болар еді (2022 жылғы 31 желтоқсан: 1,677,459 мың теңге).

(б) Жеке тұлғаларға берілген ипотекалық кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек бойынша шығындарға арналған бағалау резервінің өзгеруін талдау

Залал бойынша бағалау резервінің қозғалысы төменде келтірілген:

2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай, аудиттелмеген					
мың теңге	12 айлық күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Бастапқы тану кезінде сатып алынған кредиттік-құнсызданған	Барлығы
Кезең басындағы жағдай бойынша құнсыздануға арналған резервтің шамасы	626,420	100,010	3,525,313	17,072	4,268,815
1- сатыға ауыстыру	11,780	(11,780)	-	-	-
2- сатыға ауыстыру	(20,672)	31,037	(10,365)	-	-
3- сатыға ауыстыру	(5,319)	(29,729)	35,048	-	-
Таза өзгеріс	(213,175)	(11,798)	(197,995)	(1,336)	(424,304)
Есептег нышығару *	-	-	(2,200,560)	-	(2,200,560)
Дисконтты босату-басқа өзгерістер	-	-	(34,305)	-	(34,305)
Кезең соңындағы жағдай бойынша құнсыздануға арналған бағалау резерві шамасы	399,034	77,740	1,117,136	15,736	1,609,646

* Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің 2022 жылғы 11 шілдедегі қаулысына (бұдан әрі – «Қаулы») сәйкес ипотекалық қарыз алушылардың борыштық жүктемесін төмендету мақсатында кредиттік-құнсызданған ипотекалық кредиттер бойынша қамтамасыз етілмеген қалдықтар есептен шығарылды.

Қаулы «Жылжымайтын мүлік ипотекасы туралы» Қазақстан Республикасының Заңына енгізілген борышкер – жеке тұлғада өндіріп алу қолданылуы мүмкін жалақының екі еселенген ең төмен мөлшерінен асатын өзге де мүлік немесе кіріс болмаған кезде, ипотекалық тұрғын үй қарызы шарты жасалған кезде және сот тәртібімен өндіріп алуды қолдану күніне жеке тұлғаға тиесілі және негізгі міндеттемені толығымен қамтамасыз еткен кепілге салынған жылжымайтын мүлікті сот тәртібімен сатқаннан кейін ипотекалық тұрғын үй қарызы бойынша бланкілік қалдықтарды есептен шығару арқылы ипотеканы тоқтатуды көздейтін түзету негізінде қабылданды.

2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай, аудиттелмеген

мың теңге	Кредиттік-күнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар		Кредиттік-күнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар		Бастапқы тану кезінде сатып алынған кредиттік-күнсызданған	Барлығы
	12 айлық күтілетін кредиттік залалдар	Күтілетін кредиттік залалдар	Күтілетін кредиттік залалдар	Күтілетін кредиттік залалдар		
Кезең басындағы жағдай бойынша күнсыздануға арналған резервтің шамасы	1,210,724	240,015	3,421,734	3,645	4,876,118	
1- сатыға ауыстыру	14,220	(14,220)	-	-	-	
2- сатыға ауыстыру	(36,517)	48,238	(11,721)	-	-	
3- сатыға ауыстыру	(32,553)	(65,560)	98,113	-	-	
Таза өзгеріс	80,330	76,900	157,055	67,076	381,361	
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржы активтері	43,351	-	-	178,413	221,764	
Басқа сатылардағы жаңадан құрылған қарыздар бойынша аударым	(54,157)	565	53,592	-	-	
Дисконтты босату	1	5	(771)	5	(760)	
Кезең соңындағы жағдай бойынша күнсыздануға арналған юағалау резерві шамасы	1,225,399	285,943	3,718,002	249,139	5,478,483	

Ипотекалық кредиттер бойынша дебиторлық берешектің және жеке тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп сатудан болған ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің жалпы баланстық құнына елеулі өзгерістер бұдан әрі ұсынылды:

2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай, аудиттелмеген

мың теңге	1-саты		2-саты		3-саты		ПСКО	Жиыны
	1-саты	2-саты	1-саты	2-саты	1-саты	2-саты		
Клиенттерге берілген несиелер								
1 қаңтардағы қалдық	47,979,701	2,098,963	9,756,646	348,792	60,184,102			
1-сатыға ауыстырылған	740,623	(740,623)	-	-	-			
2-сатыға ауыстырылған	(1,082,949)	1,606,720	(523,771)	-	-			
3-сатыға ауыстырылған	(419,304)	(420,894)	840,198	-	-			
Өтеу (мерзімінен бұрын және ішінара өтеу)	(4,564,049)	(218,998)	(539,253)	-	(5,322,300)			
Есептен шығару	-	-	(2,200,560)	-	(2,200,560)			
Дисконтты босату	(6,328)	(1,905)	(29,818)	(74,082)	(112,133)			
30 маусымдағы қалдық	42,647,694	2,323,263	7,303,442	274,710	52,549,109			

мың теңге	2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай, аудиттелмеген				
	1-саты	2-саты	3-саты	ПСКО	Жиыны
Клиенттерге берілген несиелер					
1 қаңтардағы қалдық	64,618,610	2,684,281	8,309,211	86,367	75,698,469
1-сатыға ауыстырылған	494,608	(494,608)	-	-	-
2-сатыға ауыстырылған	(1,337,492)	1,493,886	(156,394)	-	-
3-сатыға ауыстырылған	(951,996)	(644,927)	1,596,923	-	-
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржы активтері	209,020	-	-	190,853	399,873
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржы активтері бойынша аударым	(30,412)	7,447	22,965	-	-
Өтеу (мерзімінен бұрын және ішінара өтеу)	(8,140,286)	(205,541)	(552,029)	145,909	(8,751,947)
Дисконтты босату	(1)	(5)	771	-	765
30 маусымдағы қалдық	54,862,051	2,840,533	9,221,447	423,129	67,347,160

*Изъятное обеспечение**Алып қойылған қамтамасыз ету*

Компания бөлшек клиенттерге берілген несиелерді қамтамасыз етуді бақылау арқылы белгілі бір активтерді сатып алды. 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша мұндай активтердің баланстық құны 222,755 мың теңгені (2022 жылы: 222,755 мың теңге) құрады.

Компанияның саясаты көрсетілген активтерді қысқа мерзімде сатуды көздейді.

- (в) **Клиенттерге берілген кредиттердің және заңды тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің сапасы**

мың теңге	2023 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)			Барлығы
	12 айлық күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	
Берілген кредиттер				
«ВВВ» ішкі рейтингі берілген «Елорда құрылыс компаниясы» ЖШС	50,182,007	-	-	50,182,007
ЭКСПО – 2017 ХМК аумағында орналасқан пәтерлерді сатудан ұзақ мерзімді дебиторлық берешек				
«ССС» ішкі рейтингі берілген «Astana IT University» ЖШС	2,862,382	-	-	2,862,382
Жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан берілген кредиттердің және дебиторлық берешектің жиыны	53,044,389	-	-	53,044,389
Залалдарға арналған бағалау резерві	(151,692)	-	-	(151,692)
	52,892,697	-	-	52,892,697

мың теңге	2022 жылғы 31 желтоқсан			Барлығы
	12 айлық күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	
Берілген кредиттер				
«ВВВ» ішкі рейтингі берілген «Елорда құрылыс компаниясы» ЖШС	47,264,939	-	-	47,264,939
Бөліп төлеуге сату бойынша дебиторлық берешек				
«ССС» ішкі рейтингі берілген «Мега Плаза» ЖШС	20,652,897	-	-	20,652,897
ЭКСПО – 2017 ХМК аумағында орналасқан пәтерлерді сатудан ұзақ мерзімді дебиторлық берешек				
«ССС» ішкі рейтингі берілген «Astana IT University» ЖШС	3,024,438	-	-	3,024,438
«D» ішкі рейтингі берілген «Umit fund» КЕҰ	-	-	615,092	615,092
Жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан берілген кредиттердің және дебиторлық берешектің жиынтығы	70,942,274	-	615,092	71,557,366
Залалдарға арналған бағалау резерві	(197,007)	-	(378,896)	(575,903)
	70,745,267	-	236,196	70,981,463

2023 жылғы қаңтарда «Мега Плаза» ЖШС бөліп сату бойынша дебиторлық берешек бойынша негізгі борыш пен сыйақыны толық мерзімінен бұрын өтеуді жүргізді. Қарызды мерзімінен бұрын ішінара өтеуге байланысты дисконтты қайта есептеу 5,667,718 мың теңгені құрады (аудиттелмеген) және мемлекеттік субсидиялар түрінде танылды (16-ескертпе).

2023 жылғы 30 маусымда аяқталған есепті кезең ішінде «Umit fund» КЕҰ пәтер сатудан түскен дебиторлық берешек бойынша негізгі борыш пен сыйақыны толық мерзімінен бұрын өтеді.

ЭКСПО-2017 ХСК аумағында орналасқан жеке және заңды тұлғалар үшін төлемді бөліп төлейтін пәтерлерді сату ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің кепіл ретінде тіркелген сатылған жылжымайтын мүлікпен (пәтерлер, паркингтер) қамтамасыз етілуін көздейді.

Жеке тұлғалар үшін бөліп төлеуді іске асыру тетігі мынадай талаптарды көздейді: бастапқы жарна кемінде 20%, кепілдік жарна кемінде үш айлық төлем, сыйақы мөлшерлемесі жылдық 3%, мерзімі 12 жыл, шарт талаптарында комиссия алынбай ішінара мерзімінен бұрын және толық мерзімінен бұрын өтеу көзделген. Жеке тұлғалар үшін бөліп төлеу шарттары бойынша ақша ағындарын дисконттау үшін Компания бастапқы тану кезінде 14.3% нарықтық мөлшерлемені қолдана отырып, екінші деңгейдегі банктердің жеке тұлғалары үшін ипотекалық несиелеудің орташа мөлшерлемесін пайдаланды.

Заңды тұлғалар үшін бөліп төлеуді іске асыру тетігі мынадай талаптарды көздейді: сыйақы мөлшерлемесі жылдық 2%, 10 жыл мерзіммен, шарттың талаптарымен комиссия алынбай, ішінара мерзімінен бұрын және толық мерзімінен бұрын өтеу көзделген.

Компания заңды тұлғалар үшін бөліп төлеу шарттары бойынша ақша ағындарын дисконттау үшін 2019 жылғы тамыздағы білім беру саласындағы экономикалық қызмет түрлері бойынша банктер берген ұзақ мерзімді кредиттер бойынша «ҚР Ұлттық Банкі» РММ статистикасын пайдаланды және бастапқы тану кезінде 14.02% нарықтық мөлшерлемені қолданды.

2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша берілген несиелер және заңды тұлғалардың ұзақ мерзімді дебиторлық берешегі кешіктірілмеді.

Заңды тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан кредиттер мен дебиторлық берешек бойынша залалдарға бағалау резервінің қалдықтарын өзгерту төменде келтірілген:

мың теңге	2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай, аудиттелмеген			
	12 айлық күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Барлығы
<i>Заңды тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен кредиттер және ұзақ мерзімді дебиторлық берешек</i>				
Жыл басындағы қалдық	197,007	-	378,896	575,903
Залалдар үшін бағалау резервінің таза өзгеруі	(45,315)	-	(378,896)	(424,211)
Кезең соңындағы қалдық	151,692	-	-	151,692

мың теңге	2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай, аудиттелмеген			
	12 айлық күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Барлығы
<i>Заңды тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен кредиттер және ұзақ мерзімді дебиторлық берешек</i>				
Жыл басындағы қалдық	166,698	5,584,314	248,462	5,999,474
2-сатыға ауыстырылған	(37,147)	37,147	-	-
Залалдар үшін бағалау резервінің таза өзгеруі	(46,962)	(1,173,989)	9,307	(1,211,644)
Кезең соңындағы қалдық	82,589	4,447,472	257,769	4,787,830

(г) Занды тұлғаларға берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек бойынша шығындарға бағалау резервін бағалау кезіндегі негізгі жорамалдар мен пайымдаулар

Занды тұлғаларға берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек бойынша шығындарға арналған бағалау резервінің мөлшерін айқындау кезінде басшылық мынадай жорамалдар жасады:

- кредиттік сапаның 1-сатысына жатқызылған кредиттер мен дебиторлық берешек бойынша LGD деңгейі 57.97%-дан 61.64%-ға дейін құрады;
- кредиттік сапаны есепке алу бойынша 1-сатыға жатқызылған кредиттер және дебиторлық берешек бойынша PD деңгейі қарыз алушының ішкі рейтингінің деңгейіне байланысты 0.13% - 6.32%-ды құрады.

Жоғарыда келтірілген бағалардың өзгеруі кредиттер бойынша күтілетін кредиттік шығындар резервінің шамасына әсер етуі мүмкін. Мысалы, ағымдағы сәтке келтірілген ақша қаражатының болжамды ағындарының таза құнының шамасы плюс/минус бір пайызға өзгерген кезде занды тұлғаларға берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек бойынша залалға арналған бағалау резервінің мөлшері 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша 528,927 мың теңгеге төмен/жоғары болар еді (2022 жылғы 31 желтоқсан: 709,815 мың теңге).

Есепті күні Компанияның шығындарына арналған бағалау резервінің есептері былайша түзетілді:

- «Umit fund» КЕҰ бойынша пәтерлерді сатудан түскен дебиторлық берешекті толық мерзімінен бұрын өтеу жүзеге асырылды, бұл 3-сатыда күтілетін кредиттік залалдар сомасының азаюына әкелді.

Болжамды ақпаратты қосу

Компания болжамды ақпаратты қаржы құралын бастапқы тану сәтінен бастап кредиттік тәуекелді елеулі арттыру мәніне бағалауға да, сол сияқты күтілетін кредиттік залалдарды бағалауға да қосады. Компания болжамды ақпаратты бағалау үшін сараптамалық пікірді қолданады. Бұл бағалау сыртқы көздерден алынған ақпаратқа негізделген.

Сыртқы ақпарат Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, Ұлттық экономика министрлігі сияқты Компания өз қызметін жүзеге асыратын елдердің мемлекеттік органдары мен ақша-кредит реттеу органдары жариялайтын экономикалық деректер мен болжамдарды, сондай-ақ жекелеген жеке және ғылыми болжамдарды қамтуы мүмкін.

Компания қаржы құралдарының әрбір портфелі бойынша кредиттік тәуекел мен кредиттік шығындарды бағалауға әсер ететін негізгі факторлардың тізбесін айқындап, құжат жүзінде ресімдеді және тарихи деректерді талдауды пайдалана отырып, макроэкономикалық өзгерістер, кредиттік тәуекел мен кредиттік шығындар арасындағы өзара байланысты бағалады.

Дефолт деңгейі бойынша жеткілікті тарихи базаның жоқтығын ескере отырып, Компания экономикалық сценарийлер бойынша ақпарат көзі ретінде рейтингтік агенттіктердің деректерін анықтады. Сценарийлер үнемі жанартылып отырады және несиелік тәуекелдер деңгейін бағалау кезінде қолданылады.

Қаржы активтерінің әртүрлі портфельдері бойынша негізгі көрсеткіштің, дефолт оқиғаларының және шығындар деңгейінің болжамды арақатынасы рейтингтік агенттіктердің соңғы 30-40 жылдағы тарихи деректерін талдау негізінде әзірленді.

13 Қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешек

2023 жылғы 30 маусымдағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жалға берілетін таза инвестициялардың құрамдас бөліктері келесідей ұсынылған:

	Аудиттелмеген 2023 жылдың 30 маусымы мың теңге	2022 жылдың 31 жеттоқсаны мың теңге
Бір жылдан аз	12,747,773	12,900,543
1-ден 2 жылға дейін	12,797,053	12,911,242
2-ден 3 жылға дейін	12,793,625	12,904,981
3-тен 4 жылға дейін	12,775,493	12,900,486
4-тен 5 жылға дейін	12,737,912	12,870,345
Бес жылдан аса	114,815,171	121,449,806
Ең төменгі жалгерлік төлем	178,667,027	185,937,403
Еңбекпен табылмаған қаржылық табысты шегергенде:		
Бір жылдан аз	(3,923,645)	(4,162,840)
Бір жылдан бес жылға дейін	(14,923,127)	(15,578,435)
Бес жылдан аса	(15,464,435)	(16,735,384)
Еңбекпен табылмаған қаржылық табысты шегергенде, барлығы	(34,311,207)	(36,476,659)
Минус: құнсыздануға арналған резерв	(400,951)	(202,438)
Қаржылық жалгерлікке таза инвестиция	143,954,869	149,258,306

Компания тұрғын үй кешендерін «Нұрлы Жер» бағдарламасына және «Меншікті бағдарламасына» сәйкес жалға береді.

Компания осы жалдау шарттарын 16-шы ҚЕХС-ке (IFRS) сәйкес қаржылық жалгерлік ретінде жіктейді, өйткені жалгерлік мерзімінің соңына қарай активтерді иелену құқығы жалға алушыға өтеді және жалгерлік мерзімінің басында ең төменгі жалгерлік төлемдерінің ағымдағы құны жалға алынатын активтің барлық әділ құнын құрайды.

«Меншікті бағдарлама» бойынша қаржылық жалгерлік шарттарының 20 жылға дейінгі өтеу мерзімдері және номиналды сыйақы мөлшерлемелері 11.50% және 13.00% болады. «Нұрлы Жер» бойынша қаржылық жалгерлік шарттарының өтеу мерзімі 20 жыл және Алматы және Астана қалаларында 1 ш. м. үшін 1,120 теңге мөлшерінде, қалған өңірлерде 1 ш. м. үшін 924 теңге мөлшерінде айлық жалгерлік төлемдерінің шекті лимиттерін көздейді. «Нұрлы Жер» бағдарламасы бойынша жалгерлік шарттармен берілетін сыйақының болжамды мөлшерлемесі 3,1%-ды құрайды.

Қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешектің сапасы

Кестеде 2023 жылғы 30 маусымдағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешектің сапасы туралы ақпарат берілген:

	2023 жылғы 30 маусым (аудиттелмеген)			Барлығы
	Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар *	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар *	
мың теңге				
- мерзімі өтпеген	118,199,291	5,598,201	8,566,998	132,364,490
- кемінде 30 күнге мерзімі өткен	3,249,001	1,524,994	1,514,564	6,288,559
- 30-89 күнге мерзімі өткен	-	1,534,772	1,392,668	2,927,440
- 90-179 күнге мерзімі өткен	-	-	909,639	909,639
- 180-360 күнге мерзімі өткен	-	-	489,299	489,299
- 360 күннен астам мерзімі өткен	-	-	1,376,393	1,376,393
	121,448,292	8,657,967	14,249,561	144,355,820
Залалды бағалау резерві	(50,522)	(7,716)	(342,713)	(400,951)
Баланстық құны	121,397,770	8,650,251	13,906,848	143,954,869

* Компания Басқармасының 2023 жылғы 10 ақпандағы шешіміне сәйкес мерзімі өткен берешекті қайта құрылымдау және кепілдік жарнаны қалпына келтіру бойынша төлемдерді кейінге қалдыру арқылы шарттар қаржылық жалдау бойынша кредиттік-құнсызданған дебиторлық берешек бойынша жалпы баланстық құны 5,252,374 мың теңге 30 күннен 6 айға дейін өзгертілді.

	2022 жылғы 31 желтоқсан			Барлығы
	Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар *	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар *	
мың теңге				
- мерзімі өтпеген	120,993,668	5,814,674	2,860,303	129,668,645
- кемінде 30 күнге мерзімі өткен	2,951,069	1,984,192	928,031	5,863,292
- 30-89 күнге мерзімі өткен	-	2,325,126	1,408,615	3,733,741
- 90-179 күнге мерзімі өткен	-	-	2,301,535	2,301,535
- 180-360 күнге мерзімі өткен	-	-	2,489,479	2,489,479
- 360 күннен астам мерзімі өткен	-	-	5,404,052	5,404,052
	123,944,737	10,123,992	15,392,015	149,460,744
Залалды бағалау резерві	(45,628)	(8,461)	(148,349)	(202,438)
Баланстық құны	123,899,109	10,115,531	15,243,666	149,258,306

2023 жылғы 30 маусымда және 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айдағы қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешек сыныптары және күтілетін кредиттік залалдардың үш сатысы бойынша кредиттердің құнсыздануынан болған шығындарды жабуға арналған бағалау резервінің қозғалысы былайша берілген:

2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай, аудиттелмеген				
мың теңге	12 айлық күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Барлығы
Кезең басындағы жағдай бойынша құнсыздануға арналған резервтің шамасы	45,628	8,461	148,349	202,438
1-сатыға ауыстыру	3,545	(3,545)	-	-
2-сатыға ауыстыру	(1,260)	3,054	(1,794)	-
3-сатыға ауыстыру	(3,062)	-	3,062	-
Таза есептеу	1,353	(779)	190,643	191,217
Осы активтер бойынша сатылар арасындағы аударымдарды қоса алғанда, жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржы активтері	4,318	526	2,465	7,309
Өзге өзгертулер	-	-	(13)	(13)
Кезең соңындағы жағдай бойынша құнсыздануға арналған бағалау резервтің шамасы, аудиттелмеген	50,522	7,717	342,712	400,951
2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай, аудиттелмеген				
мың теңге	12 айлық күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік-құнсызданған болып табылатын активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Барлығы
Кезең басындағы жағдай бойынша құнсыздануға арналған резервтің шамасы	1,349,939	1,341,991	2,900,766	5,592,696
1-сатыға ауыстыру	3,522	(3,430)	(92)	-
2-сатыға ауыстыру	(42,835)	49,986	(7,151)	-
3-сатыға ауыстыру	(4,804)	(147,804)	152,608	-
Таза есептеу	9,328	281,618	197,545	488,491
Осы активтер бойынша сатылар арасындағы аударымдарды қоса алғанда, жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржы активтері	16,397	31,450	33,566	81,413
Өзге өзгертулер	-	-	(313)	(313)
Кезең соңындағы жағдай бойынша құнсыздануға арналған бағалау резервтің шамасы, аудиттелмеген	1,331,547	1,553,811	3,276,929	6,162,287

Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешектің жалпы баланстық құнындағы елеулі өзгерістер:

мың теңге	2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай, аудиттелмеген			
	1-саты	2-саты	3-саты	Жиыны
Қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешек				
1 қаңтардағы өалдық	123,944,737	10,123,992	15,392,015	149,460,744
1-сатыға ауыстырылған	4,152,508	(4,130,479)	(22,029)	-
2-сатыға ауыстырылған	(2,208,661)	4,018,815	(1,810,154)	-
3-сатыға ауыстырылған	(405,498)	(935,913)	1,341,411	-
Осы активтер бойынша сатылар арасындағы аударымдарды қоса алғанда, жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржы активтері	2,108,936	17,253	35,393	2,161,582
Танылуы тоқтатылған қаржы активтері	(6,046,401)	(394,324)	(653,108)	(7,093,833)
Өзге өзгертулер	(97,328)	(41,378)	(33,967)	(172,673)
30 маусымдағы қалдық	121,448,293	8,657,966	14,249,561	144,355,820

мың теңге	2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай, аудиттелмеген			
	1-саты	2-саты	3-саты	Жиыны
Қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешек				
1 қаңтардағы өалдық	132,034,909	12,786,807	14,401,793	159,223,509
1-сатыға ауыстырылған	238,955	(230,830)	(8,125)	-
2-сатыға ауыстырылған	(3,859,153)	3,925,670	(66,517)	-
3-сатыға ауыстырылған	(462,357)	(1,375,741)	1,838,098	-
Осы активтер бойынша сатылар арасындағы аударымдарды қоса алғанда, жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржы активтері	2,012,370	342,339	220,471	2,575,180
Танылуы тоқтатылған қаржы активтері	(7,164,701)	(799,140)	(777,110)	(8,740,951)
Өзге өзгертулер	-	-	(425)	(425)
30 маусымдағы қалдық	122,800,023	14,649,105	15,608,185	153,057,313

14 Борыштық бағалы қағаздар шығарылған

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар 2023 жылғы 30 маусымдағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша теңгемен көрсетілген облигациялардан тұрды.

Эмиссия	Өтеу мерзімі	Купонның номиналды		Аудиттелмеген	
		мөлшерлемесі	Тиімді мөлшерлеме	2023 жылдың 30 маусымы мың теңге	2022 жылдың 31 жетоқсаны мың теңге
KZ2C00006641	09.04.2024	4.05%	10.64%	173,295,231	168,366,805
KZ2C00006807	25.06.2030	6.02%	12.94%	150,867,331	142,051,661
KZ2C00006815	14.08.2031	6.02%	12.45%	146,930,692	138,625,210
KZ2C00007094	29.12.2032	6.02%	11.41%	72,567,609	74,800,734
KZ2C00006823	22.10.2032	6.02%	12.17%	70,815,192	66,893,808
KZ2C00006831	22.10.2032	6.02%	12.17%	70,815,192	66,893,808
KZ2C00007839	27.10.2031	7.02%	10.75%	42,384,967	40,276,068
KZ2C0Y10F013/					
KZ2C00003333	15.12.2027	10.50%	10.27%	30,349,616	30,367,907
KZ2C00006393	24.02.2026	10.25%	11.00%	30,525,614	30,438,455
KZX000000054	28.12.2033	9.58%	9.58%	20,973,967	20,973,967
KZ2C00004356/					
KZ2C0Y20F889	21.06.2049	2.99%	11.94%	339,020	336,769
KZ2C00007086	01.04.2051	0.10%	13.80%	154,844	146,840
KZ2C00004349	06.08.2050	0.10%	12.41%	24,050	22,928
KZ2C00007631	04.02.2052	0.10%	12.17%	57,277	54,693
				810,100,602	780,249,653

2023 жылғы 30 маусымда аяқталған есепті кезең ішінде Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 24 сәуірдегі № 69 қаулысымен бекітілген Ипотекалық тұрғын үй қарыздарын (ипотекалық қарыздарды) қайта қаржыландыру бағдарламасына сәйкес Компания жылдық 0.1% тіркелген купондық мөлшерлеменен 39,339 мың теңге сомаға купондық облигацияларды орналастырды. Облигациялар жылдық 13,80% нарықтық мөлшерлемені пайдалана отырып есептелген әділ құны бойынша 1,182 мың теңгеге тең деп танылды, номиналды құны мен әділ құны арасындағы 38,150 мың теңге мөлшеріндегі айырмашылық мемлекеттік субсидия түрінде танылды және есепті кезеңде пайдаланылды (16-ескертпе).

15 Басқа да тартылған қаражат

	Аудиттелмеген 2023 жылдың 30 маусымы мың теңге	2022 жылдың 31 жетоқсаны мың теңге
«Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ-нан қарыз	214,453,280	206,742,354
Халықаралық қаржы ұйымдарынан алынған ұзақ мерзімді қарыздар	18,094,406	22,638,289
Қазақстан Республикасының Үкіметі алдындағы берешек	6,419,599	6,173,578
Астана қаласы әкімдігінің алдындағы берешек	169,061	161,467
	239,136,346	235,715,688

2023 жылғы 30 маусымдағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша тартылған өзге де қаражатқа ҚР Үкіметінің 2022 жылғы 23 қыркүйектегі №736 Қаулысымен бекітілген 2023-2029 жылдарға арналған тұрғын үй-коммуналдық инфрақұрылымды дамыту тұжырымдамасына интеграцияланған ҚР Президентінің 2015 жылғы 6 сәуірдегі № 1030 Жарлығына және ҚР Үкіметінің 2014 жылғы 28 маусымдағы № 728 қаулысымен бекітілген «Өңірлерді дамытудың 2020 жылға дейінгі бағдарламасына», ҚР Үкіметінің 2019 жылғы 31 желтоқсандағы №1054 қаулысымен бекітілген «Нұрлы жер» тұрғын үй құрылысының 2020-2025 жылдарға арналған бағдарламасына сәйкес қабылданған «Нұрлы жол» инфрақұрылымды дамытудың 2015 – 2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде алынған «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ-дан алынған кредиттер кіреді.

«Нұрлы жер» бағдарламасына сәйкес қарыздың нысаналы мақсаты құрылысты қаржыландыру және оны қаржылық жалдау шарттары бойынша жалға беру үшін мүлікті сатып алу болып табылады. Осы қарыздар бойынша номиналды сыйақы мөлшерлемесі 2045 жылғы қаңтарда, 2046 жылғы қаңтарда және 2046 жылғы маусымда өтелетін жылдық 0.15%-ды құрайды. Негізгі сома өтеу мерзімі басталған кезде өтеуге жатады. Бастапқы тану кезінде бұл қарыздар 6.9%-дан 8.0%-ға дейінгі сыйақының тиісті есептік нарықтық мөлшерлемелерін қолдана отырып, Шартқа сәйкес қарыз бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы есептелген әділ құн бойынша танылды. Осы несиелер бойынша дисконт мемлекеттік субсидия ретінде танылды.

Компания 2021 жыл ішінде халықты қолжетімді тұрғын үймен қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды қаржыландыру және мемлекеттік және үкіметтік бағдарламаларды іске асыру шеңберінде жергілікті атқарушы органдардың облигацияларын сатып алу мақсатында Еуразиялық даму банкінен жалпы сомасы 3,500,000 мың ресей рубліне 7.5% жылдық сыйақы мөлшерлемесімен және 2026 жылдың қараша және желтоқсан айларындағы өтелетін ресей рублімен номиналданған қарыздарды тартуды жүзеге асырды. Компания 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде теңгеге қатысты ресей рублінің айырбас бағамының төмендеуіне байланысты «Шетел валютасымен жасалатын операциялардан таза кіріс/(шығын)» бабындағы Пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы қысқартылған аралық есепте осы қарыздарды қайта бағалаудан түскен 4,235,000 мың теңге сомасында табысты таныды (2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай: ресей рублінің айырбас бағамының өсуіне байланысты жалпы сомасы 11,430,148 мың теңге залал).

Қазақстан Республикасының Үкіметі алдындағы берешек 2007 жылғы желтоқсанда Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінен Екінші деңгейдегі банктерден ипотекалық қарыздар сатып алу үшін алынған кредитті білдіреді. Осы кредит бойынша сыйақы мөлшерлемесі жылдық 0.1%-ды құрайды және негізгі сома 2027 жылғы желтоқсанда өтеу мерзімі басталған кезде өтеуге жатады. Бастапқы тану кезінде несиенің әділ құны жылдық 8.0%-ды құрайтын компания үшін қарыз бойынша ұзақ мерзімді нарықтық мөлшерлемеге қатысты басшылықтың бағалауын пайдалана отырып, Шартқа сәйкес несие бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы есептелді.

16 Мемлекеттік субсидиялар

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге
Кезең басындағы жағдай бойынша қалдық	142,702,544	182,324,636
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша дисконт түріндегі мемлекеттік субсидияның туындауы (14-ескертпе)	38,150	1,207,850
ЖАО облигациялары бойынша мемлекеттік субсидияны пайдалану (7, 11-ескертпелер)	(1,242,064)	(19,447,719)
Шығарылған облигациялар бойынша мемлекеттік субсидияны пайдалану (7, 14-ескертпелер)	-	(1,207,850)
Берілген қарыздар бойынша мемлекеттік субсидияны пайдалану (7, 12-ескертпелер)	-	(8,552,902)
ЖАО облигацияларын ішінара мерзімінен бұрын өтеуге байланысты дисконтты қайта есептеу (11-ескертпе)	500,872	39,333
Қарызды мерзімінен бұрын ішінара өтеуге байланысты дисконтты қайта есептеу (12-ескертпе)	5,667,718	1,528,209
Жыл ішіндегі амортизация	(4,035,367)	(4,030,745)
Кезең соңындағы жағдай бойынша қалдық	143,631,853	151,860,812

«Нұрлы жер», «2020-2021 жылдарға арналған жұмыспен қамту жол картасы» мемлекеттік бағдарламаларын қаржыландыруға қатысты мемлекеттік субсидия бойынша міндеттемелер жергілікті атқарушы органдардың облигацияларын төмен пайыздық мөлшерлеменен сатып алудан дисконт танылуына қарай пайдаланылатын болады, сондай-ақ мемлекеттік субсидиялардың бір бөлігі пәтерлерді Компания балансына қабылдау сәтінен бастап 20 жыл ішінде тікелей сатып алу арқылы жалға беру бойынша сыйақы түріндегі кірістер құрамында амортизацияланады.

17 Болашақ кезеңдердің кірістері және берілген кепілдіктер бойынша резервтер

	Аудиттелмеген 2023 жылдың 30 маусымы мың теңге	2022 жылдың 31 жетоксаны мың теңге
Құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар бойынша болашақ кезеңдердің табыстары	825,275	1,091,799
Қаржылық кепілдіктер бойынша болашақ кезеңдердің табыстары	295	403
Берілген кепілдіктер бойынша болашақ кезеңдер табыстарының жиыны	825,570	1,092,202
Құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар бойынша келтірілген, бірақ мәлімделмеген шығындар резерві	28,775,927	22,676,679
Қаржылық кепілдіктер бойынша талаптарға арналған резерв	1,133	1,159
Берілген кепілдіктер бойынша резервтер жиыны	28,777,060	22,677,838
	29,602,630	23,770,040

Берілген кепілдіктер бойынша болашақ кезендердің табыс

	Аудиттелмеген 2023 жылдың 30 маусымы мың теңге	2022 жылдың 31 жетоқсаны мың теңге
Жыл басындағы қалдық	1,092,202	2,032,442
Қаржылық кепілдіктер бойынша комиссиялар еңбекпен табылған	(109)	(266)
Құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар бойынша еңбекпен табылған комиссиялар	(850,591)	(1,401,517)
Құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар бойынша комиссиялар алынған	654,155	918,884
Қаржылық кепілдіктер бойынша комиссиялар	14	25
Табыстар бойынша ҚҚС	(70,101)	(98,483)
Кезең соңындағы жағдай бойынша қалдық	825,570	1,451,085

Берілген кепілдіктер бойынша болашақ кезендердің кірістеріне қаржылық кепілдіктер жөніндегі комиссиялардың бір бөлігі және есеп айырысулар бойынша келесі немесе кейінгі қаржы жылдарында пайда болатын құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар бойынша комиссиялардың пропорционалды әдісті пайдалана отырып, әрбір қаржылық кепілдік шарты және құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарт үшін жеке есептелген бір бөлігі кіреді.

Құрылыс жобалары бойынша берілген кепілдіктер бойынша талаптарға резервтердің өзгеруін талдау

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге
Кезең басындағы жағдай бойынша резервтің шамасы	22,676,679	16,369,499
Құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар бойынша резервтерді өзгерту	6,099,248	(296,569)
Кезең соңындағы жағдай бойынша резервтің шамасы	28,775,927	16,072,930

Құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар бойынша резервтерді есептеу үшін пайдаланылатын негізгі жорамалдар

Сақтандыру активтері мен міндеттемелерін бағалау үшін пайдаланылатын жорамалдар сақтандыру шарттары бойынша кез келген болашақ міндеттемелерді жабу үшін жеткілікті резервтерді барынша дұрыс қалыптастыруға арналған.

Есепті күнгі жағдай бойынша Компания залалдарды толық реттеу үшін қажетті болжамды сомаға резерв қалыптастырады.

Сақтандыру жағдайының басталу ықтималдығын анықтау үшін Компания тәуекел деңгейін анықтайтын уәкілетті компанияға/құрылыс салушыға берілген рейтингті пайдаланады. Рейтинг уәкілетті компанияның/құрылыс салушының сандық және сапалық көрсеткіштерін: сату тиімділігін, активтердің рентабельділігін, мерзімді өтімділік коэффициентін, төлем қабілеттілігі коэффициентін, пайыздарды жабу коэффициентін, ағымдағы борыштың активтерге қатынасы көрсеткішін, меншікті капиталға жиынтық міндеттемені, пайдалануға берілген тұрғын үйдің жалпы алаңының шаршы метрінің көлемін, бас мердігер лицензиясының санатын, техникалық жабдықтауды есепке алады.

Уәкілетті компанияның/құрылыс салушының құрылыс-монтаждау жұмыстарының кешеуілдеуіне және сату жоспарының орындалмауына байланысты кепілдік мерзімін ұзарту туралы өтінішпен жүгінуі сақтандыру жағдайының басталу ықтималдығын арттыру факторы болып саналады.

Кепілдік беру туралы шарт бойынша құрылыс салушының және құрылысты жүзеге асыру үшін уәкілетті компанияның міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету құрылыс салушының уәкілетті компанияда қатысу үлесінің кепілі және жер учаскесінің (оған арналған құқықтардың) кепілі болып табылатындығын ескере отырып, Компанияның бағалауы бойынша сақтандыру жағдайы басталған кезде нақты өтем сомасы құрылыстың аяқталу сатысына және құнына, сондай-ақ жылжымайтын мүлікке нарықтық бағаның өзгеруіне байланысты болады.

Күтілетін залалдарды бағалау компанияның статистикалық деректерді жинақтауына қарай қайта қаралады.

Компания басшылығы құрылыс жобалары бойынша кепілдік шарттары портфелінің көрсеткіштері, негізінен, сақтандыру жағдайының басталу ықтималдығының бағалау коэффициенттерінің өзгеруіне және сақтандыру жағдайы басталған кезде нақты өтемді бағалауға сезімтал деп есептейді. Компания жоғарыда аталған айнымалы шамалардың соңғы мәндеріне сүйене отырып, өзінің есептік бағалауларына үнемі өзгерістер енгізіп отырады.

Кепілді жағдайдың күтілетін ықтималдығы плюс/минус бір пайызға өзгерген кезде берілген кепілдіктер бойынша резервтердің мөлшері 287,793 мың теңгеге (аудиттелмеген) (2022 жылғы 31 желтоқсанға: 226,767 мың теңге) жоғары/төмен болады.

Кепілдік жағдайының басталуы

«Тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы» Заңның 37-бабының 3 және 4-тармақтарына сәйкес 2023 жылғы маусымда компания «Атырау қаласындағы Нұрсая шағын ауданында 9 қабатты төрт тұрғын үй салу» жобасы бойынша кепілдік беру жағдайы тіркелді, оның ішінде 9 қабатты үш тұрғын үй кепілдік беру объектілері болып табылды.

Компания 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша берілген кепілдік бойынша 2,843,268 мың теңге мөлшерінде 100% резерв есептеді.

Уәкілетті компанияның дауыс беретін акцияларын (жарғылық капиталға қатысу үлестерін) сенімгерлік басқару шартына сәйкес және қабылдау-тапсыру актісі негізінде құрылтайшы компанияға басқарушы компанияның жарғылық капиталына қатысу үлесінің 100% сенімді басқаруға берді (3 (А) ескертпе).

Уәкілетті компанияны компания шоғырландырмайды, өйткені ол (жеке және жиынтықта) компанияның қаржылық жағдайы, қызметінің қаржылық нәтижелері және ақша ағындары үшін маңызсыз болып табылады.

18 Акционерлік капитал және резервтер

(а) Дивидендтер

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Компанияның резервтерін бөлу үшін қолжетімді шама ҚЕХС-ке сәйкес дайындалған Компанияның қаржылық есептілігінде көрсетілген бөлінбеген пайданың шамасымен немесе егер жинақталған шығын болашақ кезеңдерге ауыстырылса, есепті кезеңдегі пайданың шамасымен шектеледі. Егер меншікті капиталдың мөлшері теріс болса немесе таза кірісті бөлу Компанияның төлем қабілетсіздігіне немесе дәрменсіздігіне әкеп соқса, бөлуге жол берілмейді.

Компания 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде 31,275,846 мың теңге (бір акция үшін 1,773.91 теңге) сомасында дивидендтер жариялады және төледі, аудиттелмеген (2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай ішінде компания 3,622,293 мың теңге (бір акция үшін 205.45 теңге) сомасында дивидендтер жариялады) аудиттелмеген.

(б) Акцияға базалық және бытыраңқы пайда

Акцияға базалық және бытыраңқы пайда жай акцияларды ұстаушыларға тиесілі кезеңдегі пайда немесе залал сомасын кезең ішінде айналыстағы жай акциялардың орташа өлшенген санына бөлу арқылы есептеледі.

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай
Кезең ішіндегі пайда, мың теңгемен	20,535,044	13,125,325
Жай акциялардың орташа өлшенген саны	17,631,022	17,631,022
Акцияға базалық және бытыранқы пайда, теңгемен	1,165	744

(в) Бөлінбеген пайда құрамындағы өзге де резервтер

Компания «Тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы» 2016 жылғы 7 сәуірдегі Қазақстан Республикасы Заңының 29-бабына сәйкес кепілдік жағдайын реттеуге резерв құрды. Кепілдік жағдайларын реттеуге арналған резерв қаражаты компанияның кепілдік беру туралы шарттар бойынша міндеттемелерін орындауға байланысты шығыстарды жүзеге асыру мақсатында ғана пайдаланылуы мүмкін. 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша кепілдік жағдайды реттеуге арналған резерв 6,047,356 мың теңгеге тең (аудиттелмеген) (2022 жылғы 31 желтоқсан: 6,882,107 мың теңге).

19 Тәуекелдерді басқару

Тәуекелдерді басқару ипотекалық қызметтің негізінде жатыр және компанияның операциялық қызметінің маңызды элементі болып табылады. Нарықтық тәуекел, кредиттік тәуекел және өтімділік тәуекелі Компания өз қызметін жүзеге асыру процесінде кездесетін негізгі тәуекелдер болып табылады.

2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша төменде сипатталғандарды қоспағанда, 2022 жылғы 31 желтоқсанмен салыстырғанда нарықтық тәуекелге және өтімділік тәуекеліне қатысты елеулі өзгерістер болған жоқ.

Геосаяси жағдайға байланысты белгісіздіктерді барабар көрсету үшін компания мұнай бағасының және елдің ЖІӨ-нің жаңартылған болжамдарын назарға ала отырып, 2022 жылғы бірінші жартыжылдықтағы болжамды макроэкономикалық индикаторларды қоса алғанда, күтілетін кредиттік шығындарды бағалау модельдерінде пайдаланылатын болжамды ақпаратты жаңартты.

Шолу күніндегі жағдай бойынша қаржы активтеріне қатысты кредиттік тәуекелдің ең жоғары деңгейі мынадай түрде ұсынылуы мүмкін:

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге	2022 жылдың 31 жеттоқсаны мың теңге
АКТИВТЕР		
Ақша қаражаты және оның баламалары	292,271,568	245,237,171
Банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат	69,111,839	68,450,680
Инвестициялық бағалы қағаздар:		
- Өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын	2,209,588	2,171,971
- Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын	861,169,827	831,077,410
Клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек:		
- өзгерістері кезең ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын	5,711,307	4,523,388
- амортизациялық құны бойынша бағаланатын	103,832,160	126,896,750
Қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешек	143,954,869	149,258,306
Өзге қаржы активтері	301,046	297,515
Кредиттік тәуекелге ұшыраудың ең жоғары деңгейінің барлығы	1,478,562,204	1,427,913,191

Берілген кепілдіктер бойынша тәуекелдерді басқару

Компания құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар жасасады. Компания кепілдік беру жағдайы басталған кезде тұрғын үй құрылысын аяқтауға және тұрғын ғимараттағы үлестерді үлескерлерге беруге кепілдік береді. 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша компанияның қолданыстағы 52 кепілдік беру шарты болды (2022 жылғы 31 желтоқсан: қолданыстағы 59 шарт).

2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша компания шығарған қолданыстағы кепілдіктер бойынша міндеттемелердің ең жоғары сомасы 342,900,022 мың теңгені (2022 жылғы 31 желтоқсан: 410,765,069 мың теңге) құрады.

Құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар бойынша Компания тап болатын негізгі тәуекел кепілдік жағдайлары бойынша нақты төлемдер немесе оларды төлеу уақыты күтілгеннен өзгеше болуы мүмкін екендігінде болып табылады. Осылайша, компанияның мақсаты осы міндеттемелерді төлеу үшін жеткілікті резервтерді қамтамасыз ету болып табылады.

Сақтандыру тәуекелі негізінен құрылыс салушымен байланысты қаржылық және заңды тәуекелдерді бағалау арқылы басқарылады. Компания құрылыс салушының қаржылық жағдайын, жобаны қаржыландыру көздерін талдауды, құрылыс компаниясының баға саясатының барабарлығын бағалайды. Сонымен қатар, компания жоба бойынша құқықтық және бедел тәуекелдерін белгілеу үшін құқықтық бағалау жүргізеді. Клиенттің тұрғын үй ғимаратының құрылысын аяқтау бойынша міндеттемелерін қамтамасыз ету мақсатында Компания қамтамасыз ету сапасына уәкілетті компанияның 100% үлесін, құрылысы аяқталмаған жер учаскесін қабылдайды.

20 Шартты міндеттемелер

(а) Сақтандыру

Қазақстан Республикасында сақтандыру қызметтерінің нарығы даму сатысында, сондықтан басқа елдерде қолданылатын сақтандыру қорғаудың көптеген нысандары Қазақстанда әзірше қолжетімсіз. Компанияның өзінің өндірістік құрылыстарына, өндірістің тоқтап қалуынан туындаған залалдарға немесе авариялар немесе компания қызметінің нәтижесінде жылжымайтын мүлік объектілеріне немесе қоршаған ортаға келтірілген залалға байланысты үшінші тараптар алдында туындаған міндеттемелерге қатысты толық сақтандыру қорғанысы жоқ. Компания барабар сақтандыру өтеліміне ие болғанға дейін белгілі бір активтердің жоғалуы немесе зақымдануы компанияның қызметі мен қаржылық жағдайына айтарлықтай теріс әсер етуі мүмкін деген тәуекел бар.

(б) Сот талқылаулары

Нарықтағы әдеттегі қызметін жүзеге асыру барысында Компания әртүрлі заңды шағымдарға тап болады. Басшылық сот талқылаулары нәтижесінде туындайтын міндеттемелердің түпкілікті шамасы (олар болған жағдайда) болашақта компания қызметі нәтижелерінің қаржылық жағдайларына елеулі теріс әсер етпейді деп пайымдайды.

(в) Қазақстандағы шартты салық міндеттемелері

Қазақстанның салық жүйесі салыстырмалы түрде жаңа бола тұра, заңнамалық нормалардың, ресми түсіндірулер мен сот шешімдерінің жиі өзгерістерімен сипатталады, көбінесе бұл анық жазылмаған және қарама-қайшы келеді, бұл оларды ҚЕХС-ке сәйкес кірістерді, шығыстарды және қаржылық есептіліктің өзге де баптарын есепке алу тәртібіне қатысты пікірлерді қоса алғанда, әртүрлі салық органдарының әртүрлі түсіндіруіне жол береді. Салықтардың дұрыс есептелуіне қатысты тексерулер мен тергеулермен ірі айыппұлдар салуға және пайыздар алуға құқығы бар әртүрлі деңгейдегі реттеуші органдар айналысады. Есепті кезеңде салықтарды есептеудің дұрыстығы келесі күнтізбелік бес жыл ішінде тексерілуі мүмкін, алайда белгілі бір жағдайларда бұл мерзім ұзартылуы мүмкін.

Бұл жағдайлар Қазақстандағы салықтық тәуекелдердің басқа елдерге қарағанда әлдеқайда жоғары болуына алып келуі мүмкін. Басшылықтың пікірінше, салық міндеттемелері басшылықтың қолданыстағы салық заңнамасын түсіндіруіне, нормативтік құжаттар мен сот органдарының шешімдеріне ресми түсіндірмелеріне сүйене отырып, осы қаржылық есептілікте толық көрсетілген. Алайда, әртүрлі реттеуші органдардың салық заңнамасын түсіндіруі Компания басшылығының пікірінен ерекшеленуі мүмкін фактіні назарға ала отырып, реттеуші органдар тарапынан мәжбүрлеу шараларын қолданған жағдайда, олардың Компанияның қаржылық есептілігіне ықпалы елеулі болуы мүмкін.

21 Байланысты тараптар арасындағы операциялар

(а) Басқарма және директорлар кеңесі мүшелерінің қатысуымен жасалатын операциялар

Басқарма және директорлар кеңесі мүшелеріне сыйақылардың жалпы мөлшері төменде берілген:

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай мың теңге
Директорлар кеңесінің мүшелері	9,275	21,037
Басқарма мүшелері	98,610	151,753
	107,885	172,790

2023 жылғы 30 маусымдағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Басқарма және Директорлар кеңесі мүшелерімен операциялар бойынша шоттар бойынша қалдықтар:

	Аудиттелмеген 2023 жылдың 30 маусымы мың теңге	Аудиттелмеген Сыйақының орташа мөлшерлемесі	2022 жылдың 31 жетоқсаны мың теңге	Сыйақының орташа мөлшерлемесі
Қаржылық жағдай туралы қысқартылған аралық есеп				
Клиенттерге берілген кредиттер	30,841	3.00	63,327	3.00
Өзге міндеттемелер	36,029	-	58,789	-

(б) Өзге де байланысты тараптардың қатысуымен жасалатын операциялар

Өзге де байланысты тараптар Бәйтерек тобын және өзге де мемлекеттік ұйымдарды қамтиды.

Бұдан әрі берілген сомалар 2023 және 2022 жылдардың 30 маусымында аяқталған алты айдағы пайда немесе залал және басқа да жиынтық табыс туралы қысқартылған аралық есепке енгізілген:

мың теңге	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай		Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай		Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай		Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 маусымда аяқталған алты ай	
	Бәйтерек тобы	Өзге де мемлекеттік ұйымдар	Бәйтерек тобы	Өзге де мемлекеттік ұйымдар	Бәйтерек тобы	Өзге де мемлекеттік ұйымдар	Бәйтерек тобы	Өзге де мемлекеттік ұйымдар
Пайда немесе залал туралы қысқартылған аралық есеп								
Пайыздық табыс	4,981,617	63,976,846		63,976,846	1,705,527		1,705,527	58,817,347
Пайыздық шығын	(48,524,290)	(887,919)		(887,919)	(46,556,783)		(46,556,783)	(856,104)
Өзге де таза операциялық табыс/(шығын)	1,676,828	(6,971,215)		(6,971,215)	356,670		356,670	1,049,125
Комиссиялық шығын	(22)	(1,609)		(1,609)	-		-	(1,419)
Жалпы әкімшілік шығын	-	(82,518)		(82,518)	-		-	(182,055)
Құнсызданудан болған залалды қалпына келтіруден түскен табыс/(құнсызданудан болған шығын)	253,940	(146,232)		(146,232)	10,351		10,351	513,176
Табыс салығы бойынша шығын	-	(335,465)		(335,465)	-		-	(1,920,956)

2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша басқа да байланысты тараптармен операциялар бойынша шоттар бойынша қалдықтар:

	Аудиттелмеген Бәйтерек тобы		Аудиттелмеген Өзге де мемлекеттік ұйымдар	
	мың теңге	Сыйақының орташа мөлшер- лемесі, %	мың теңге	Сыйақының орташа мөлшер- лемесі, %
Ақша қаражаты және оның баламалары	3,212,432	15.25	288,808,836	16.16
Банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы шоттар мен депозиттер	68,481,727	7.57	-	-
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	12,553,005	0.5	837,656,482	5.09
Клиенттерге берілген кредиттер	-	-	50,141,579	0.40
Ағымдағы салық активі	-	-	5,321,357	-
Өзге активтер	85,263	-	123,800	-
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	748,695,902	5.72	12,310,376	10.09
Өзге тартылған қаражаттар	214,453,280	0.17	6,588,660	0.10
Мемлекеттік субсидиялар	141,816,758	-	1,815,095	-
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	-	-	15,632,518	-
Жарияланған дивидендтер	31,275,846	-	-	-
Өзге міндеттемелер	-	-	314,036	-

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа да байланысты тараптармен операциялар бойынша шоттар бойынша қалдықтар:

	Бәйтерек тобы		Мемлекеттік мекемелер	
	мың теңге	Сыйақының орташа мөлшер- лемесі, %	мың теңге	Сыйақының орташа мөлшер- лемесі, %
Ақша қаражаты және оның баламалары	18,706,441	15.25	212,774,938	13.88
Банктегі қаражат	67,786,335	7.61	-	-
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	7,891,244	0.5	812,220,919	5.20
Клиенттерге берілген кредиттер	-	-	47,171,594	0.40
Ағымдағы салық активі	-	-	4,459,416	-
Өзге активтер	79,454	-	103,836	-
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	718,929,637	5.72	12,542,124	10.10
Өзге тартылған қаражат	206,742,354	0.17	6,335,045	0.10
Мемлекеттік субсидиялар	140,884,429	-	1,818,115	-
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	-	-	17,503,656	-
Өзге міндеттемелер	-	-	376,936	-

22 Қаржылық активтер мен міндеттемелер: әділ құн және есептік жіктеулер

(а) Есептік жіктеулер және әділ құн

елесі бұдан әрі кесте 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің баланстық және әділ құнын көрсетеді:

Аудиттелмеген мың теңге	Амортизациялан -ған құны бойынша ескерілетін		Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша ескерілетін		Баланстық құнның барлығы		Әділ құны
	292,271,568	-	292,271,568	-	292,271,568	292,271,568	
Ақша қаражаты және оның баламалары	69,111,839	-	69,111,839	-	69,111,839	69,111,839	67,500,655
Банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат							
Инвестициялық бағалы қағаздар:							
- Өзгерістері пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын	-	2,209,588	-	2,209,588	2,209,588	2,209,588	2,209,588
- Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын	861,169,827	-	861,169,827	-	861,169,827	861,169,827	861,602,170
Клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп сатудан түскен дебиторлық берешек							
- Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын	103,832,160	-	103,832,160	-	103,832,160	103,832,160	77,872,249
- Кезең ішінде пайда немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланатын өзгерістер	-	5,711,307	-	5,711,307	5,711,307	5,711,307	5,711,307
Қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешек	143,954,869	-	143,954,869	-	143,954,869	143,954,869	143,954,869
Өзге қаржы активтері	301,046	-	301,046	-	301,046	301,046	301,046
	1,470,641,309	7,920,895	1,478,562,204	7,920,895	1,486,483,100	1,486,483,100	1,451,423,452
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	810,100,602	-	810,100,602	-	810,100,602	810,100,602	771,421,154
Басқа да тартылған қаражат	239,136,346	-	239,136,346	-	239,136,346	239,136,346	169,897,002
Жарияланған дивидендтер	31,275,846	-	31,275,846	-	31,275,846	31,275,846	31,275,846
Өзге қаржы міндеттемелер	3,935,188	-	3,935,188	-	3,935,188	3,935,188	3,935,188
	1,084,447,982	-	1,088,447,982	-	1,088,447,982	1,088,447,982	976,529,190

Келесі бұдан әрі кесте 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің баланстық және әділ құнын көрсетеді:

мын теңге	Амортизациялан- ған құны бойынша ескерілетін	Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша ескерілетін	Баланстық құнның барлығы	Әділ құны
Ақша қаражаты және оның баламалары	245,237,171	-	245,237,171	245,237,171
Банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат	68,450,680	-	68,450,680	66,255,577
Инвестициялық бағалы қағаздар:				
- Өзгерістері пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын	831,077,410	-	831,077,410	856,731,799
- Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын	-	2,171,971	2,171,971	2,171,971
Клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп сатудан түскен дебиторлық берешек				
- Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын	126,896,750	-	126,896,750	101,335,619
- Кезең ішінде пайда немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланатын өзгерістер	-	4,523,388	4,523,388	4,523,388
Қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешек	149,258,306	-	149,258,306	149,258,306
Өзге қаржы активтері	297,515	-	297,515	297,515
	1,421,217,832	6,695,359	1,427,913,191	1,425,811,346
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	780,249,653	-	780,249,653	764,691,925
Өзге тартылған қаражат	235,715,688	-	235,715,688	182,464,081
Өзге қаржылық міндеттемелер	3,885,402	-	3,885,402	3,885,402
	1,019,850,743	-	1,019,850,743	951,041,408

Әділ құнды бағалау бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын операция жағдайларында активті сату кезінде алынатын немесе міндеттемені беру кезінде төленетін бағаны айқындауға бағытталған. Дегенмен, орын алып отырған белгісіздіктер мен бағалаудың субъективтілігіне байланысты әділ құн активтерді дереу сату немесе міндеттемелерді орындау жасалуы мүмкін құн ретінде қарастырылмауға тиіс.

Белсенді нарықтарда баға белгіленетін қаржы активтері мен міндеттемелерінің әділ құны нарықтық баға белгіленімдеріне немесе дилерлер бағасының баға белгіленімдеріне негізделген. Барлық басқа қаржы құралдары үшін Компания бағалау әдістерін қолдана отырып, әділ құнды анықтайды.

Бағалау әдістерінің мақсаты ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын активті сату немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында міндеттемелерді беру бойынша операция жүргізілетін бағаны көрсететін әділ құнды бағалау тәсіліне қол жеткізу болып табылады.

Бағалау әдістері ағымдағы сәтке келтірілген таза құнды бағалау және ақша қаражатының ағындарын дисконттау модельдерін, оларға қатысты нарықтық баға белгіленімдері белгілі ұқсас құралдармен салыстыруды, сондай-ақ бағалаудың өзге де модельдерін қамтиды. Бағалау үшін пайдаланылатын пайымдаулар мен деректер тәуекелсіз және базалық сыйақы мөлшерлемелерін, кредиттік спрэдтерді және дисконттау мөлшерлемелерін, акциялар мен облигациялардың баға белгіленімдерін, валюта бағамдарын, қор индекстерін, сондай-ақ бағалардың күтілетін ауытқуларын және оларды салыстыруды бағалау үшін пайдаланылатын өзге де түзетулерді қамтиды. Бағалау әдістері нарықтың тәуелсіз қатысушылары айқындайтын есепті күнгі жағдай бойынша қаржы құралының құнын көрсететін әділ құнды айқындауға бағытталған.

Компания жалпыға қолжетімді нарықтық деректерді ғана пайдаланатын және басшылықтың пікірін немесе бағасын талап етпейтін пайыздық және валюталық своптар сияқты стандартты және неғұрлым қарапайым қаржы құралдарының әділ құнын анықтау үшін кеңінен танылған бағалау модельдерін пайдаланады. Модельдерге арналған бақыланатын баға белгілеулер мен бастапқы деректер әдетте нарықта айналымдағы борыштық және үлестік бағалы қағаздар, биржада айналымдағы туынды құралдар үшін қолжетімді болады.

Неғұрлым күрделі құралдар үшін Компания өзінің бағалау модельдерін қолданады. Осы модельдерде пайдаланылатын кейбір немесе барлық маңызды деректер жалпыға қолжетімді нарықтық деректер болмауы мүмкін және нарықтық баға белгілеулерден немесе мөлшерлемелерден немесе пайымдау негізінде қалыптастырылған бағалардан туынды болып табылады. Бағалануы бақыланбайтын нарықтық деректерді пайдалануға негізделген құралдардың мысалы ретінде белсенді нарық жоқ кейбір кредиттер мен бағалы қағаздар болады.

Әділ құнды бағалау қаржы құралы жақсы хабардар, шын мәнінде осындай мәмілені жасауға ниет білдірген, бір-бірінен тәуелсіз тараптар арасында айырбасталуы мүмкін құнды неғұрлым дәл айқындауға бағытталған. Дегенмен, орын алып отырған белгісіздіктер мен бағалаудың субъективтілігіне байланысты әділ құн активтерді дереу сату немесе міндеттемелерді орындау жасалуы мүмкін құн ретінде қарастырылмауы тиіс.

Басшылық қаржы құралдарының әділ құнын бағалау үшін мынадай жорамалдарды пайдаланды:

- 14.5% дисконттау мөлшерлемесі банктерге берілген қарыздар бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау үшін пайдаланылады (2021 жыл: 14,9%);
- 11.45% - 15.86% дисконттау мөлшерлемелері клиенттерге берілген кредиттер бойынша болашақ ақша ағындарын және жылжымайтын мүлікті бөліп төлеуге сатудан түскен дебиторлық берешекті дисконттау үшін пайдаланылады (2021 жыл: 10.8% - 15.7%);

- 14.6% - 28.3% дисконттау мөлшерлемелері клиенттерге берілген кредиттер бойынша болашақ ақша ағындарын және жылжымайтын мүлікті бөліп сатудан түскен дебиторлық берешекті дисконттау үшін пайдаланылады (2022 жыл: 14.2% - 23.9%);
- қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешектің әділ құны «Нұрлы Жер» мемлекеттік бағдарламасына сәйкес іс жүзінде барлық тұрғын үй кешендерінің жалға берілуіне байланысты оның баланстық құнына тең, ол бойынша пайыздық мөлшерлемелер пайда болған сәттен бастап өзгермеген;
- 9.8% және 11.7%-13.5% дисконттау мөлшерлемелері тиісінше Ресей рублімен және теңгемен деноминацияланып шығарылған және өзге де тартылған қаражат борыштық бағалы қағаздары бойынша болашақ ақша ағындарын/жылыстауларды дисконттау үшін пайдаланылады (2021 жыл: 9.0% және 10.4% - 15.5%).

(б) Әділ құнды бағалау иерархиясы

Компания әділ құнды көрсетілген бағаларды қалыптастыру кезінде пайдаланылатын деректердің елеулілігін ескеретін әділ құнды бағалаудың мынадай иерархиясын пайдалана отырып бағалайды:

- 1-деңгей: ұқсас қаржы құралдарына қатысты белсенді нарықтағы баға белгілеулер (түзетілмеген);
- 2-деңгей: бастапқы деректер ретінде тиісті актив немесе міндеттеме бойынша не тікелей (яғни тікелей бағалар), не жанама (яғни бағаларға негізделген деректер) байқалатын нарықтық параметрлер (1-деңгейге жатқызылған баға белгілеулерді қоспағанда) пайдаланылады. Осы санат пайдалана отырып бағаланатын құралдарды: ұқсас құралдар үшін белсенді нарықтардағы нарықтық баға белгілеулерді, белсенді ретінде қаралмайтын нарықтардағы ұқсас немесе ұқсас құралдар үшін нарықтық баға белгілеулерді немесе барлық пайдаланылатын деректері тікелей немесе жанама бақыланатын нарықтық деректерге негізделетін бағалаудың өзге әдістерін қамтиды;
- 3-деңгей: қол жетімді емес деректер. Бұл санат бақыланатын бастапқы деректерге негізделмеген ақпаратты пайдалана отырып бағаланатын құралдарды қамтиды, оған қоса мұндай бақыланбайтын деректер құралды бағалауға елеулі әсер етеді. Осы санат оларға қатысты құралдар арасындағы айырмашылықты көрсету үшін елеулі қадағаланбайтын түзетулерді немесе пайымдауларды пайдалану талап етілетін ұқсас құралдар үшін баға белгілеу негізінде бағаланатын құралдарды қамтиды.

Бұдан әрі кестеде әділ құн иерархиясының деңгейлері бөлінісінде 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы қысқартылған аралық есепте және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есепте әділ құн бойынша көрсетілетін қаржы құралдарына талдау келтірілген.

2022 жылдың 30 маусымы

Қаржылық активтер мың теңге

	2-деңгей	3-деңгей	Жиыны
Кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін өзгерістері әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	2,209,588	-	2,209,588
Кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін өзгерістері әділ құн бойынша бағаланатын клиенттерге берілген кредиттер	-	5,711,307	5,711,307
	2,209,588	5,711,307	7,920,895

2022 жылдың 31 желтоқсаны

Қаржылық активтер

мың теңге	2-деңгей	3-деңгей	Жиыны
Кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін өзгерістері әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	2,171,971	-	2,171,971
Кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін өзгерістері әділ құн бойынша бағаланатын клиенттерге берілген кредиттер	-	4,523,388	4,523,388
	2,171,971	4,523,388	6,695,359

Өзгерістері әділ құн иерархиясындағы 3-деңгейге жатқызылатын пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарын бағалаудағы өзгерістер былайша ұсынылуы мүмкін.

	Аудиттелмеген 2023 жылдың 30 маусымы мың теңге	2022 жылдың 31 жетоқсаны мың теңге
Қаржы активтері		
Кезең басындағы қалдық	4,523,388	3,599,878
Есептелген сыйақы	1,187,919	1,088,717
Кезең соңындағы жағдай бойынша қалдық	5,711,307	4,688,595

Бұдан әрі кестеде 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша әділ құн иерархиясының 3-деңгейіне жатқызылатын қаржы құралдарын бағалау кезінде кезең соңындағы жағдай бойынша пайдаланылған елеулі бақыланбайтын бастапқы деректер туралы ақпарат (аудиттелмеген) келтірілген:

Құрал түрі	Әділ құн мың теңге	Бағалау әдісі	Елеулі бақыланбайтын бастапқы деректер	Әділ құнды бағалаудың бақыланбайтын бастапқы деректерге сезімталдығы
Кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін өзгерістері әділ құн бойынша бағаланатын клиенттерге берілген кредиттер	5,711,307	Ақшалай қаражаттың дисконтталған ағыны	Дисконттау мөлшерлемесі 26.66%	Оқшаулауда көрсетілген кез келген бастапқы деректердің елеулі ұлғаюы әділ құнның төмендеуіне әкеледі. Елеулі төмендеу әділ құнның артуына алып келеді.

Бұдан әрі кестеде 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн иерархиясының 3 деңгейіне жататын қаржы құралдарын бағалау кезінде жыл соңындағы жағдай бойынша пайдаланылған елеулі бақыланбайтын бастапқы деректер туралы ақпарат келтірілген:

Құрал түрі	Әділ құн мың теңге	Бағалау әдісі	Елеулі бақыланбайтын бастапқы деректер	Әділ құнды бағалаудың бақыланбайтын бастапқы деректерге сезімталдығы
Кезең ішінде пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін өзгерістері әділ құн бойынша бағаланатын клиенттерге берілген кредиттер	4,523,388	Ақшалай қаражаттың дисконтталған ағыны	Дисконттау мөлшерлемесі 26.66%	Оқшаулауда көрсетілген кез келген бастапқы деректердің елеулі ұлғаюы әділ құнның төмендеуіне әкеледі. Елеулі төмендеу әділ құнның артуына алып келеді.

Бұдан әрі кестеде әділ құнды бағалау жатқызылған әділ құн иерархиясының деңгейлері бөлінісінде 2023 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша әділ құн бойынша көрсетілмейтін қаржы құралдарына талдау келтірілген:

Аудиттелмеген мың теңге	2-деңгей	3-деңгей	Әділ құнының жиыны	Баланстық құнының жиыны
Активтер				
Ақша қаражаты және оның баламалары	292,271,568	-	292,271,568	292,271,568
Банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат	67,500,655	-	67,500,655	69,111,839
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	861,602,170	-	861,602,170	861,169,827
Клиенттерге берілген кредиттер және амортизацияланған құны бойынша бағаланатын жылжымайтын мүлікті бөліп сатудан түскен дебиторлық береше	75,386,893	2,485,356	77,872,249	103,832,160
Қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешек	130,048,021	13,906,848	143,954,869	143,954,869
Өзге қаржы активтері	301,046	-	301,046	301,046
Міндеттемелер				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	771,421,154	-	771,421,154	810,100,602
Басқа да тартылған қаражат	169,897,002	-	169,897,002	239,136,346
Жарияланған дивиденттер	31,275,846	-	31,275,846	31,275,846
Өзге қаржылық міндеттемелер	3,935,188	-	3,935,188	3,935,188

Бұдан әрі кестеде әділ құнды бағалау жатқызылған әділ құн иерархиясының деңгейлері бөлінісінде 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн бойынша көрсетілмейтін қаржы құралдарына талдау келтірілген:

мың теңге	2-деңгей	3-деңгей	Әділ құнының жиыны	Баланстық құнының жиыны
Активтер				
Ақша қаражаты және оның баламалары	245,237,171	-	245,237,171	245,237,171
Банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат	66,255,577	-	66,255,577	68,450,680
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	856,731,799	-	856,731,799	831,077,410
Клиенттерге берілген кредиттер және амортизацияланған құны бойынша бағаланатын жылжымайтын мүлікті бөліп сатудан түскен дебиторлық береше	99,738,036	1,597,583	101,335,619	126,896,750
Қаржылық жалгерлік бойынша дебиторлық берешек	134,014,640	15,243,666	149,258,306	149,258,306
Өзге қаржы активтері	297,515	-	297,515	297,515
Міндеттемелер				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	764,691,925	-	764,691,925	780,249,653
Өзге де тартылған қаражат	182,464,081	-	182,464,081	235,715,688
Өзге қаржылық міндеттемелер	3,885,402	-	3,885,402	3,885,402

23 Капиталды басқару

	Аудиттелмеген 2023 жылдың 30 маусымы мың теңге	2022 жылдың 31 жетоқсаны мың теңге
1-деңгейдегі капитал		
Акционерлік капитал	190,847,155	190,847,155
Жалпы резервтер	2,734,447	2,734,447
Қосымша төленген капитал	3,389,392	3,389,392
Материалдық емес активтер	113,006	(16,585)
Өткен жылдардың бөлінбеген таза пайда (залал)	8,048,015	8,059,325
1-деңгейдегі капиталдың барлығы	205,132,015	205,013,734
2-деңгейдегі капитал		
Кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленген активтердің 1.25%-ынан аспайтын мөлшерде меншікті капитал есебіне енгізілетін жалпы резервтер (провизиялар)	6,047,355	6,882,107
ҚРҰБ талаптарына сәйкес жыл ішіндегі таза пайда	12,543,375	31,264,535
2-деңгейдегі капиталдың барлығы	18,590,730	38,146,642
Капиталдың барлығы	223,722,745	243,160,376
Барлық нормативтік белгіленген активтер	1,498,414,829	1,449,148,441
Кредиттік тәуекелді ескере отырып мөлшерленген активтер және шартты міндеттемелер	522,264,709	568,715,445
Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелер	314,298,416	388,280,696
Операциялық тәуекел	25,832,022	14,483,556
Кредиттік тәуекелді және шартты міндеттемелерді қоса алғанда, операциялық тәуекелді ескере отырып мөлшерленген барлық активтер	862,395,147	971,479,697
k1 коэффициенті	14%	14%
k1-2 коэффициенті	25%	21%
k1-3 коэффициенті	26%	25%

Жоғарыдағы кестеде ҚР ҰБ нормативтік талаптарына сәйкес есептелген Компания капиталының құрамы көрсетілген.

2023 жылғы 30 маусымдағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияға қолданылатын коэффициенттердің ең төменгі деңгейі мынаны құрады:

- k1 – 6%.
- k1-2 – 6%.
- k1-3 – 12%.

24 Сегменттік есептілік

Компанияның операциялары жоғары интеграцияланған және 14 «Сегменттік есептілік» ҚЕХС-ке сәйкес бірыңғай бизнес-сегментті құрайды. Компанияның активтері негізінен Қазақстан Республикасында орналасқан және Компания Қазақстан Республикасында жүргізілетін және оған байланысты операциялардан табыс табады. Компания жағдайында Басқарма төрағасы операциялық шешімдерді қабылдауға жауапты тұлға болып табылады, сондай-ақ Компания туралы ақпаратты тұтастай алады және қарайды.